

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG14782	ImageGroup:	I1KG23922
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	སྐད་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། skad gsum yongs su rdzogs pa'i tshig mdzod chen mo/
Author:	རག་ཏུ་བེར་ raghu vira
Descriptor:	some type set print and most of them are hand written notes
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[new delhi]
Publisher:	[dr. lokesh chandra]
Date:	[n.d.]
Volume:	60
Total Volumes:	139
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 6/2016

VOL. 60

FORMATION
TO
FRIGID

---

formation । II निर्मिति ऽ Rājāt —

पर्यायः L — विकृति ऽ AitBz — विनिर्मिति

ऽ Hcat — व्यूहः L — संस्कृति ऽ AitBz

— संस्कृता 'SamK — संस्थानम् (inf. ऽ आ)

L.

f. of a circle मण्डलबन्धः sis the f.

of a line श्रेणीबन्धः Ragh the f. of a

row श्रेणीबन्धः Ragh f. of speech वाक्य-

रचना R, Sch gram^matical f. of a word

व्यकरणप्रक्रिया MW the right f. of nominal

and verbal forms (by case-terminations

and tense-terminations) सौशब्दः,

सौशब्दः Pratah the time necessary for

the f. of the fetus वैकारिकः (with कत)

Car.

formed adj I निर्मित ŚBṛ, Mn, MBh, etc.

II उपकृत Bhp, Bhartṛ, Kād — कलित

Śis 3.81 — कृत — परिनिर्मित Vishn — बहू MBh,

Kāv, etc — बहू (esp. ~~ite~~ ibc) MBh, Kāv, etc

— मात RV 5.45.6 — मूर्ति ŚBṛ, etc — रूपवत्

R, Bhp, Kathās — रूपित Kāv, sarvad — विनिर्मित

MBh, etc — विरुद्ध Apast, Bhp — संस्थित

MBh, Kāv, etc.

all-f. सर्वमूर्ति VP badly f. दुराकृति R,

Hariv the being f. अभिसंस्कारः Car

completely f. संस्कृत Lalit 'death-f.'

मृत्युरूपिणी RamātUp 'empty-f.' शून्याकृति MW

equally f. सरूपिन् Kāśikh f. according to

विनिर्माणम् etc f. by men नृपेशम् RV 3.4.5

f. in mind तष्ट RV, AV 11.1.23 f. into a

hymn स्तोमतष्ट RV f. into the subject of

a hymn स्तोमतष्ट RV f. like संश्लिष्ट MBh,

Kāv, etc f. mind कृतबुद्धि VarBrS, KapS.

50, Bhag 18.16.

f. of 11 रूपम् (often etc) — मूर्ति f. etc

1 II वृत्तम् (isc) f. of the quality Sattva

सत्त्वम् ± (ई) MBh f. of which यन्मय ± (ई)

Kāvyād, Pur f. to explain mādhucī मधुक्

~~± (यू)~~ ± (यूयी) Mahidh on VS 37.18 f. with

Brahmā ब्रह्मम् ± (ई) AitBr, KaushUp,

MBh, etc having circles f. बह्ममण्डल Ragh

having the filaments f. बह्वैकसर Suśr

in the way that attālikās are f. अट्टालिका-

बन्धम् ind Pān 3.4.42, Sch long- f. दीर्घाकार

MW 'moon-f.' चन्द्रवपुस् Ratnāv 1.4 of f.

mind कृतधी Mudr one who has f. an

affection for बद्धराग (loc) Pañcat one

who has his body f. निरचितवपुस् MW pleasant-

ly f. सुखबद्ध R so f. तद्रूप ऽ (आ) Kaps

5.19 & Jaim 6.5.3, Pañcat, Pāṇ 7.3.86, Sch

— तथारूप ऽ (आ) Lāty 9.12, MBh, etc,

तथारूपिन् Lāty 12.7344 three-f. तिरूप

Nāṣ Up 2.9.6.

well-f. I सु रूप ऽ (आ) RV, etc —

सूपरिणत L.

I II संस्कृत Lalit — सुरूपक ५ (इका) AgP

सुसंस्थान Var Bids, सुसंस्थित R a word

f. according to accurate rules संस्कृतः MW

one who has f. समूर्धितवत् Samk.

to be f. I I ~~विरचित~~ विरचयितव्य Samk

(as words) साधनीय Uṇ 3.131, Sch.

III तक्ष्य RV 8.102.8 — (grammatically)

साध्य Vop.

to be f. from (inst) कल्य (Pāṇ 3.1.

110, Vop 26.17.18) Naish 8.21 shapely f. सरूप

Varanasi I I अरूप

अ (आ 1 in PBr, SBr, etc, etc)

निरकार

mfn MBh, R, etc

अमूर्त

mfn SBr 14,

1 II अमूर्ति

mfn

अवयव

mfn SBr

निराकृति

mfn SBr.

अ रूपेण (4 classes of the gods) असुपलेकः

213

the gods of the f. heaven

असुपावचराः

m pl

(213 देवाः) Dharmas 129.

forming I I निर्माणम् MBh, Kāv, etc

चरनम्, चरना Dhūrtas 1.7, Kathās

123.140, HYog 3.102.

I II कल्पनम् L — परिकल्पना — बन्धः

MBh, Kāv, etc — विनिर्माणम् Kathās, Rājat,

Pañcar.

the act of f. रचनम् Kāv — मापनम्

MBh f. a faction पक्षरचना f. a funeral

pile काष्ठप्रदानम् Pañcat f. a part of the

Pātālī पारली g बिल्वादि f. a party

पक्षरचना the f. of a bridge सेतुबन्धः

MBh, R, etc f. the mind संस्कारः (i.e. f.)

MBh, R, Ragh f. well संस्कारः (i.e. f.)

Gr. S. S., MBh, Kāv skill in f. पक्षरचना-

नैपुण्यम् Daś.

forming a circle आवल्ल मण्डल Kād

f. a community विश्व RV f. a cup

with hollowed hands बद्धाजलिपुट R

f. a good Āgrayana (graha) स्वाग्रयण

VS f. a line रचितपङ्क्तिः MW fan

excellent bed सुषसीमन f. a pair

मैथन ५(३) Bhp. f. a row त्रैणिबद्ध

MBh f. rows त्रैणीकृत MBh, त्रैणिकृत

Pām, Sch (in med) f. great knots

महाग्रन्थिक Suśr f. groups बद्धकड म्बक

Sak f. the path for the Trayas-trinśa

Stoma त्रयस्त्रिंशवर्तनि TS4 f. the path of

a Pañca-dasā stoma पञ्चदशवर्तनि TS

f. the Stotras called Prishtha पृथ्वी

tānd Br f. 12 with द्वादश इति (२३३).

adj

forming/ 1 II विद्वान्

RV.

प्रक्रिया MBh, Bhp, Suśr, etc. १११

संज्ञा:

उपकरण pass उपकरण
pass-

tyś, MBh, Bhp, Suśr, etc.

former adj I भूतपूर्व ±(आ)

MBh, Kāv, etc — प्राक्तन ±(ई) Hariv,

Ragh, Bhp, etc.

II जरत् ±(अती) APrāt 4.53, säh

— पर ±(आ) RV, etc — पुराजा RV —

पुरातन ±(ई) Mn, MBh, etc — पूर्वे ±(आ)

RV, etc — पूर्वक ±(इका) MBh, Kāv, etc,

पूर्व ±(आ) RV, AV, Sāṅkhśr, ŚvetUp — पूर्वज

— पूर्वतन MBh — पूर्वततर R — पूर्विक Kāraṇa

— पूर्वचित R — पूर्विक ±(ई) Mn, MBh, etc

— प्रत्न ङ (आ) — प्रथम ङ (आ) —

प्राकृतीन W — प्राचीन ङ (आ) Mn, ~~Kull~~

Kull, Hāyan — प्राच्य — प्रीण Pān. 5.4.

30, Vārtt 7, Pat — सनक RV.

acquired in some f. state of existence

(as merit etc) पूर्वजन्मार्जित MW an action

done in a f. life प्राकृतम् Sinhās —

प्राकृमिन् n Kathās an action done

in a f. birth. पूर्वकृतम् (with or sc.

कर्मिन्) Mn, MBh an action done

in f. times पूर्वकृतम् (with or sc.

कर्मन्) Mm, MBh (in drama) an

allusion to a f. utterance पूर्ववाक्यम्

sāh any act done in a f. state of

existence प्राक्तनकर्मन् n belonging in

a f. existence to Krishna कृष्णपर

Vop 7.67 belonging to a f. body

पौर्वदेहिक, पूर्वदेहिक, yājñ, MBh, Hariv

belonging to a f. existence पौर्वदेहिक,

पौर्वदेहिक yājñ, MBh, Hariv belonging to a

f. life प्राजन्मक ५ (इका) HPari's belonging

to a f. time पूर्वकाल VPrat belonging to f.

times पूर्वकालिक MBh, पूर्वकालीन (Nyāyaka

पूर्वकालीनत्वम्) belonging to life in a f.

body प्रागैदहिक Car derived from a f.

body ^{११८११}पौनर्देहिक, ^{११८११}पौनर्देहिक Yājñe, MBh, Hariv

derived from a f. existence ^{११८११}पौनर्देहिक,

^{११८११}पौनर्देहिक Yājñe, MBh, Hariv done in a f.

birth पूर्वजन्मकृत Hit done in a f. existence

^{११८११}पौनर्देहिक, ^{११८११}पौनर्देहिक, ^{११८११}पौनर्देहिक, ^{११८११}पौनर्देहिक MBh

done in a f. life पौनजन्मिक Vairacch

पौनदेहिक, पौनदेहिक Yājñe, MBh, Hariv

जन्मान्तरित Rāmat Up 2.4.26, जन्मान्तरीय

Rājat 6.85 — प्राकृत MBh a f. action

पूर्वकर्मन् n Samk, Kathās f. affection

प्रागनुरागः Mālatīm a f. age प्राक्कालः

W a f. and latter half of the night

पूर्वपिरात्रि f sāṅkhya.

a f. birth । I पूर्वजन्मन् n Ragh,

Hit, Kathās, पूर्वजाति f Kathās.

III प्रागजन्मन् n Bhp, Kathās, Rājat,

प्रागजातम् (Bhartr), प्रागजातिः f (Kathās)

~~प्रागजन्म~~ — प्रागतनजन्मन् n Kum a

f. body पूर्वदेहः f. circumstances

भूतपूर्वता Kām f. condition पूर्वलम्

jaim, Pān, sch a f. condition of life

प्रागवस्था Rājat, Sāy a f. decision

प्रागवयनम् VPrāt, sch a f. dress प्राग्वेषः

Rājat f. existence पूर्ववर्तिता Bhāshāp,

पूर्ववर्तिलम् Mricch, sch — भवान्तरम्

Kātyāṣṭh a f. generation प्राग्वेशः Hariv

a f. Indra पूर्वन्द्ः MBh a f. Kalpa

or period of the world's duration

प्राचीनकल्पः sāmkhyak, sch a f. life

प्रागजन्मन n. Bhp, Kathās, Rājat, प्रागजातम्

(Bhartṛ), प्रागजाति f (Kathās) — पूर्वभवः

Hemac — जननान्तरम् śak 5.2 f. mani-

festation (of a disease) प्रागुत्पत्ति f Car

a f. mention पुरोवादः Nyāyam f.

mode of action पुरावृत्तम् MBh, Pur

f. place प्रत्यागारः (?) W — प्रत्यवस्थानम्

W a f. prince पूर्वभूभृत m Subh

a f. pupil पूर्वशिष्यः (पूर्वशिष्या) Mālatim

a f. state प्रागवस्था Rājat, ay —

पूर्वलिम् jaim, Pān, sch — प्रत्यवस्थानम्

W — प्रत्यागारः (?) W f. state of

existence पूर्वजन्मन n Ragh, Hit,

Kathās, पूर्वजाति f Kathās — अनुकः,

अनुकम् f. state of life पूर्वजन्मान n

Ragh, Hit, Kathās, पूर्वजाति f Kathās

a f. time पूर्वकालः L --- प्राक्कालः W a f.

way पूर्वपथः Kathās the f. wife पुराण-

द्वितीया L a f. work पूर्वकर्मन n samk,

Kathās fulfilling f. wishes पूर्वकाम-

कूलन AV husband of a woman who

has had a f. husband परपूर्वपति m

Mn 3. 166 impression on the mind

of acts done in a f. state of existence

(one of the 24 qualities of the Vaiśeṣhi-

Kaś) संस्कारः (inf. f आ) Kan, Sarwad

in a f. birth ^{or existence} पूर्वदेह ind Hariv ind

and existence पूर्वदेह ind Hariv ind in a

f. life पूर्व जन्मनि Kathās in f. times

प्रत्यक् ind L in the f. part (of a

book) प्राक्, प्राड् (Laty, Kātyā) ind

Mn, Pān in the f. state यथापौराण

Jatak Knowing f. times पुराकल्पविद्

MBh. Knowing the events of f. times

पुराविद् m Gop Bz, Mn, MBh, etc Knowledge

of a f. life पूर्वज्ञानम् Yājñ one's own

from a f. birth जन्मान्तरीण sāh 10.

$\frac{96}{97}$ one who has lived in f. times

पुरावृत्त ५ (आ) MBh, Pur one who was

a woman in a f. birth स्त्रीपूर्व,

स्त्रीपूर्वक, स्त्रीपूर्विन् MBh a woman

who has had a f. husband परपूर्वा.

Mn 5.163.

formerly I I पूर्वम् ind RV, etc —

पूर्व mf (आ) n (etc) — प्राक्, प्राड्

[laty, kātyśr] ind Mn, MBh, etc.

III अक्षरा dat ind Naigh — पुरा

ind RV, etc — पुरातने ind — पूर्वथा

ind RV, TBz — पूर्वम् ind RV — प्रथमम्

ind — भूतपूर्वम् ind — सकृन् ind Kāv,

VarYogay — सनम् ind.

anything f. decided प्राग्वचनम् MBh

anything f. decreed प्राग्वचनम् MBh.

as f. I I प्राग्वत् ind Kathās.

I II अनुप्रादिवस — पूर्वशा ind RV, TBh

प्राग्वत् ind RV — प्राग्वत् ind RV

belonging f. to Krishna कृष्णस्य mfn

Vop 7.67 done f. पूर्वकृत mfn —

पुराकृत mfn MBh f. a wife स्त्रीपूर्व

f. done पूर्वचरित mfn W f. enjoyed

पूर्वानुभूत mfn Caurap f. felt पूर्वानुभूत

mfn Caurap f. followed पूर्वचरित mfn

W f. in the possession of Devadatta

देवदत्तरूप्य, देवदत्तचर msn Pān 5.3.54,

kāś f. inverted पूर्विक msn L (a woman)

f. married प्रागूढा Viddh f. - now

पूर्वम् - अव्युना, पूर्वम्, अद्य f. possessed

by रूप्य msn ifc Pān 5.3.54 f.

wealthy आढ्यपूर्व having been f. - पर

msn ifc (Pān 5.3.53 ५, 6.3.35 ५ ३)

made f. पूर्वनिविष्ट msn Mn 9.281

not as f. अयथापुरम् ind Pān 7.3.31

one by whom anything was f. done

कृतपूर्विन् msn Kās on Pan 5.2.87 &

2.3.65 one who has been f. a friend

सखिपूर्व msn MW one who was f. a
woman स्त्रीपूर्वक.

सखिपूर्व msn MW one who was f. a
woman स्त्रीपूर्वक.

formidable adj । I कराल MBh, R,

Swā — उत्तल Kathās, Pāncad — भौम ङ (आ)

RV, etc — भयानक ङ (आ) MBh, Kāv,

etc — भीषण ङ (आ, ई) MBh, Kāv, etc.

। II आभील MBh — उग्र — उद्युन्तुर L

— क्रूर ङ (आ) AV, TS 6, Mn, etc — प्रयुज

ङ (आ) MBh, Kāv, etc — प्रतिभय ङ (आ)

AsvGr, Gobh, MBh, etc — भगवतु ŚvetUp,

MBh, etc — भौतिक W — भेरुङ ङ (आ) MBh,

भेरुङ — भैरव ङ (आ and ई), भैरवम् ind

MBh, R, etc — भैरवकारक W. — शङ्कर L.

not f. । II अरौ द्वे.

a f. look कूरदृष्टि f Pañcat having

a f. aspect प्रतिभयाकार MW having f.

arms भीमभुजः Kathās having f. bows

भीमकामुक MW having f. crocodiles भीमग्राहक

MBh in a f. manner कूर्म ind MBh

3. 15669 possessing f. prowess भीमपराक्रम

MBh possessing f. power भीमपराक्रम MBh

rendered f. करालित.

very f. I. विकराल f (आ) MBh, Kāv,

etc — महाभय f (आ) MBh.

III स्वाभील MBh.

formidableness I भयानकता, भया-

नकलम् — विकरालता Pan̄cat.

III शैक्षम् Kathas, sus̄r.

formidably I प्रतिभयम् ind Ragh.

'Smelling f.' कुरगन्धः L.

formula III विधि m gr'srs, Mn,

MBh, etc

according to the words of a f. यथा-

मन्त्रवर्गम् ind Kāty'sr to address with

any f. (as when inviting a guest etc)

अभिमन्त्र A R at every f. प्रतिमन्त्रम्

ind Kāty'sr, gaut the final sacrificial

f. and the oblation connected with it

संस्थितयजुस n Br a f. addressed to the

Pitris पितृलिङ्गः (seal मन्त्र) L a f. by

which descent to the earth is possible

अवतारमन्त्रः Kathās a f. consisting of

17 Pādas देवनीथः Vait f. for another

rite परतन्त्रम् Kāty Śr a f. for working

a charm अभिचारमन्त्रः a f. (in certain

ceremonies) वाकः RV, etc, वाक्का VS, Maitr

the f. (mantra) used for attracting

of an absent person into one's presence

आकृष्टि f, आकृष्टि मन्त्रः Hit f. of faith

व्यर्माक्षराणि n. pl Mricch 8. $\frac{41}{42}$ a f. to be

recited प्रयोगः SiKsh a f. (used on

offering an oblation to the gods or

deceased ancestors with fire) वीषर-

ind Br, Hariv, etc the f. used to

bewilder an enemy (esp. the hymns

AV3.1.2) गौहन्तः Kauś a kind of f. of

benediction हुन्तकारः a kind of f. of

prayer मंत्रानामः Mānaya a kind of f.

of salutation हुन्तकारः a kind of f.

recited over weapons विनिदः R-रेणूकः

R a kind of f. which precedes and follows a verse पर्याहनः Ait R, say

a kind of ~~f~~ magical f. for exorcising the evil spirits supposed to possess weapons ज्योतिषः R 1. 20. 6 a kind

of magical f. recited over weapons

वृषकर्मन् m R — वरुणः R, वरुण a kind

of ~~f~~ magical f. spoken over weapons

युगंधरः R a magical f. सिद्धिमन्त्रः Cat

a magical f. regarded as male युग्मन्त्रः

Sarvad a magical f. (sometimes

personified) मन्त्रः RV (1.147.4), Āśvśr,

Mn, Kathās, śrīr a magical f. used

for exciting enmity विद्वेषः Sat,

विद्वेषकर्मणि a magic f. recited over

weapons विरुचः R no vedic f. अमन्त्रकर्म

Var Brs a nuptial f. संयोगमन्त्रः Gaut

putting down of the algebric f. = x

यावत् तावत् कल्पनम् Bījag a sacred

f. addressed to any individual deity

मन्त्रः RTL 61 sacred f. to be spoken

at taking a seat आसनमन्त्रः T a

sacrificial f. मन्त्रः (rarely मन्त्रम्,

मन्त्रा etc) RV, AV, TS — इन्द्रसूक्ति f

VS, TB2 — यजुस n RV, etc a sacrifi-

cial f. recited aloud निगदः TB2,

Śrs, etc with every f. प्रतिमन्त्रम् ind

Kāty.Śr, Gaut a word used in a kind

of f. वैयस्यः Maîtres.

accompanied with sacred formulas

२। तृतावक मन AV the f. belonging

to the Anuyāja अनुयाजप्रेषाः n. pl.

Katyśś the f. recited during the act

of sprinkling व्याधारणानि n. pl. Āpśś

Knowing magical f. मन्त्राविद् mfn

Daś Knowing the sacrificial f.

यजुर्विद् mfn AV magic f. चौरम्

RV 10.34.14, Āśv śś, Sāṅkh śś, R 1.58.8

not applying Mantra f. अमन्त्र mf (आ)

n Bhām not knowing the f. of the Veda

अमन्त्रविद् mfm Mn 3.133 performed

with sacrificial f. यज्ञाद्युक्त mfm Ts

the preparation of magical f. मन्त्रसंस्क्रिया

Cat.

17751

mfn Gaut वाक्शस्त mfn Yajñ.

Living by the word again - i.e., we lived!

मौलिस्थित mf (इ) n gāṇa वेतनादि Pan 4.4.12.

fornicator II $\frac{0}{92-40} : \text{Var } B_{25} 23.5$

111 वैश्यागामिन m. MW.

forsake ub II प्रोज्झ, प्रोज्झति

amcat, Hit — हा cl 3 (Dhātup 25.8)

जहाति RV, etc.

III अभिसम्प्राह. Divyān — पृष्ठतः कृ

MBh, R, etc — प्राहि, प्राहिणुते, प्राहिण्वते

BhP, (प्राहा) — मृध cl 1 (Dhātup 21.10)

मृधति, मृधते (Ved. also cl 6 मृधति, मृधते)

RV, Gr. Srs — विगुज, विगुजे Kir — हि

cl 5 (Dhātup 27.11) हिनोति (Ved. also

हिनोते, हिनोति, हिनोते) Bhatt.

1. III बुङ् cl. 1 बुङ्ति Dhātup 5.52 —

शुक्ल cl. 10 शुक्लयति Dhātup 32.75,

to f. the body i.e. die देहं परित्यज

Bhp.

forsaken adj । I प्रोज्झित Prab, Paricat.

। II आगण (according to some for अवगण)

— जाहित RV, Āp Śr — प्रभुत R — मृष्ट

Maîtres — रहित MBh, R, etc — हीन RV.

f. by all दुःसहस्य MBh 5.1861.

forsaking adj । I परित्यागिन MBh,

R.

1

forsaker । I परित्यक्त msn Mn,

परित्यज msn MBh.

forsaking । I प्राज्ञानम् W — त्यागः

(Pan 6.1.216) Mn, etc.

forswearing । II विशम् MaitrS.

fort II कौटः Kathās [कौटम L]

कौटः Vāstuv 11.28.

III कौटम — कुटः L — गुल्मः W.

destitute of a strong f. अदुर्ग mfn

a f. built of earth महीदुर्ग mfn a f.

inaccessible महीदुर्ग mfn Mn 7.70 a

Kind of f. गोस्तनः.

forth ।। प्र ind as a prefix to

subst — तिः ind — तिः ind Br, etc

— प्र ind (mostly in connection with

a verb) — प्रादुर ind AV, etc.

flowing forth (said of sweat)

अभिप्रवर्तनाम् Suss.

not forthcoming । II. अधिप्रमाण

(pr. pass. b वृ) mfn (gana चादीदि).

Forthwith । II. नू चित्, नू RV 7.1.00.1

पूर्वगिति ± (only dat) — प्रथमतः ind

Hariv — प्रथमम् ind, also प्रथमात् Hariv

शास्वत् ind sBr, BhP — सत्वरितम् ind

R — सु ind with 5.

fortification 1 I दुर्गभवन 7 100h, R — गुप्ते f R

5f Kun 5.38.

having a hundred fortifications शतभुजो mf (2)

MV.

fortifier 1 II दुर्गि m RV, TBr.

fortified adj । II सज्ज इ (आ) L.

f. city दुर्गपुरम् W f. place (esp. sacri-

ficial enclosure) वृजनम् RV f. place in front

of a building क्षौमः, क्षौमम् W a f. town

कोदारः L.

fortitude । I धैर्यम् MBh, Kāv, etc

धीरता, धीरत्वम् Kāv, Pānc, Hit.

। II उत्साहः R, Mn, Suśr, Śak, Hit, etc.

f - stealing व्यूतिमुप mfn W

great f. सौवीर्यम् MW (with Buddhists).

highest degree of f. वीर्यपारमिता Kārand.

Dharmas 17, (MW, B 128) of firm f.

दुष्कृतम् mfn MBh 1.7636 want of f.

अव्युति इ.

fortnight III पञ्चदशरात्रः Pañ. 3.3.137,

Kās.

belonging to a Paksha or f. पाक्षायण

m. (f.) n. W a certain day of the f.

(as the full moon, change of the moon)

क्षणः Sarvad a first day of a f. नवाहः

L the f. of the moon's wane क्षयपक्षः

Kir. 2.37 the f. of the waning moon

पूर्वपक्षः TS, Bz, Laty, etc the f. that pre-

cedes the Śravaṇa full moon श्रवणपक्षः

Hir happening every f. अवधमासिक mf

Pan 5.2.57 observing (contenance etc)

for a f. अवधमासिक mf occurring

a f. पक्ष mf (आ) n W occurring in

a Paksha or f. पाक्षायण mf (ई) n W

practising (contenance etc) for a f.

अवधमासिक mf produced in a f.

पक्ष mf (आ) n W.

by fortnights पक्षशः ind MBh for

5. पक्षशः ind MBh function of two f.

चतुसंधि m T months and f. मासार्थमासाः

m. pl Hir 3 f. त्रिपक्षम् sāṅkhya 4.3,

Var Br S 32. 32.

fortress IIC दृढम् RV, etc — दृढम् L

— पुरः f RV, etc — पुरम् (life. f आ) Mn,

MBh, etc, पुरी TĀr, MBh, etc — पुरा —

मन्थरः L — स्थानम् (स्थानः Siddh) Pañcat.

divine f. देवपुरा AV, TS a f. surro-

unded by a lake अबुर्गम् the governor

of a f. दुर्गपति m, दुर्गपातः Pañc, Bhp

a. great f. महापुरम् TS, Kāth, AitBr,

महापुरी R reposing in the f. (i.e. the

body) पुरिशय mfn ऽBr, गोपBr a strong

f. सुपुरम Hariv. ~~burning of 3 f.~~

burning of 3 fortresses पुरदाहः

Kathās, त्रिपुरदाह conqueror of f. of Pura

पुरजित् m Kathās having very strong f.

सुदृढहृम्यवत् msn Heat one who breaks

down f. पूभिद् msn RV.

fortuitous and unexpected manner 1 I व्युत्पत्तिरन्यथाः

Reheat 1.4.41 , Das 5.22, Prater 1.26

42

27.

1I

fortuitously सहसा . 1I.

'seen fortuitously' सहसादृष्टः L.

17768

Fortuac n 1 I भाग्यम्, भाग्यानि 1 II (11c f आ)

Mon, Kā, etc. — विभलः, 11c विभवाः 1 II 11c,

Kāv. — समृद्धि 1 AV, SBr, Up, MBh, etc.

1 II आप्ति 1 II — आशयः — गोजाकरिकम्

L — चञ्चला GdI — चापला L — दैवगति

f, दैवगत्या, देवात् Megh — दैवयोगः — दैव्यम् L

— धन्यता — धन्यत्वम् — प्राप्ति f OverUp,

Un — भण्डितः Un 1.55, Sch — भद्राकः Un 4.15,

— भान्दितम् L — भूति f RV, etc —

रमा — रिष्टम् L — वामम् RV, AV, Br, ChUp

— निमूते f OverUp, etc — वृद्धि f RV, etc —

श्रीकः (f, fअ) — श्रीमत् Un OverUp, etc, etc

— श्रेयस् n OverUp, etc — सिद्धि f RV, etc

— सुकृतम् W — सुभद्रम् BhP — सुवितम् RV, AV, TBr

--- रवास्ते n f RV, VS, ŚBr, MBh, R, BhP.

above of person श्रीवासः the abundant in good f.

श्रीविशतः of (आ) n Megh according to f. विभवतः

in Kali, reb — श्रिया the act of producing f.

सिद्धिकरणम् another's good f. परश्री signs has f.

भाग्यवैषम्यम् R, भाग्यसंक्षयः who 'teacher of f.' श्रीधरः

MBh, Pariv, Pur being at the weight of f. आधिप्री are

Kali the better f. श्रेयस् n RV, TS, Br, Kauś 'bringing

f. श्रीवहः MBh bringing good f. सुमङ्गल of (ई, आ) प्र

RV, etc — स्वस्त्ययनम् of (ई) n RV, etc causing f.

श्रेयस्कर mf (ई) n Mb, etc, etc, श्रेयस्कृत mf (ई) n

causing good f. 1 I कल्याणकर कल्याणकार mf (ई) n

कल्याणकरक mf Yājñ 2.156.

1 II शिवताति mfn Mālatīm, शिवतातिक mfn

— स्वस्त्ययनम् mf (ई) n TBr, etc .

change of f. लक्ष्मीविवर्ति: causes 'city of f.'

श्रीनगरम्, श्रीनगरी Kṛt, etc, etc confering (with f.)

महोदय mf Mb, MBh, etc course of f. भाग्यवृत्ति

f. — causes or f. भाग्यरहित mfn happy festi-

lost of f. निगतश्रीक mfn Yājñ, MBh endowed with f.

लक्ष्मीसनाथ

mf 100

the f. of the goddess f. शुभान्वित

mf

4

the family f. वंशलक्ष्मी

100

favourable f.

अगः

100

a favourite of f.

श्रीवल्लभः

Female f. - holder

देवता

L

personified by f. दैवहीन

mf

Var

f. and series

श्रीस्रजम्

Var 5.4.106, 107

f. - favoured भगभक्त

mf

1.94.5

f. - giver श्रीदत्तः

Kathās

the f. of a king (personified as a goddess)

राजलक्ष्मी

Kathās, Kathās, etc

the f. of war रणलक्ष्मी

Kathās

given by f.

दैवदत्त

mf 100

giving f.

श्रीकर

mf

(आ or ई)

n

Heat

the goddess

of f. Kathās 60.119 the goddess of f. and
वत्स

wellfare विभूति f goddess of f. (Lakshmi) वत्स Gal

good fortune I I श्री AV, etc — कल्याणम्

(esp.) भाग्यम्, भाग्यानि n pl (1st 3rd) MUH, Kāv, etc

भाग्यम् (also 11.) IV, etc — शुभम् house,

Kāv, Kathās.

I II अरिष्टम् Kathās 4.1196 — उदयः Kathās, etc,

etc — अरिष्ट I VS, 2, 3, 4, 5, etc — कौशलम्

MUH 4.1196, etc — दिष्ट I MUH, etc — परभागः

L — भगः IV, AV, etc, 11, 12, etc — भद्रता (also

भद्रत्वम्) ~~xxx~~ — भाग्यसमृद्धि I Insert, भाग्यसमृद्धि

I ~~xxx~~ — (उद्धमी (the one (ई) (with पुण्या) etc)

— शैवरीयसम् I — सङ्गते I xxx, etc —

स्य
सद्भाष्यम् Pañcar — सुखभागः MW . ***

good f. and mutual conduct उद्धमीविनयो etc

Palms (in ved) good f. भागः the good f. of a king

domestified (and often regarded as a rival of his queen) उद्धमी

(the one (ई)) xxx, etc happy f. महोदयः xxx,

xxx — सौमित्रियम् śaśātreya happy f. सद्गति I

xxx, etc novia, richness of f. पूर्णश्री etc

of that good f. महभाष्य

one to whom f. has

not return अपरावृत्तभागधेय

one who has

obtained a f. शक्तिमत्

one who has lost f.

गतश्रीक

mfn MBh 3.267.77 one who has obtained f.

गतश्री

mfn TS 2.7, TBr 2.1.8.1, AitBr, etc a personifi-

cation of the goddess of f. ध्यानि f. I.

possessed of f. I I श्रीमत्

mfn Gita, etc, etc

प्राप्तश्री

mfn Kum, Pañcat

— लक्ष्मीवत्

mfn

MBh, etc.

possessed of good f. लक्ष्मीसम्पत्

mfn a possess-

नाम :- भगवत दिनांक :- २०, ११, २०२३ प्रेसविन :- श्रीजा

महाराज पगोसा को र. श्री भागवत

'possessor' of f. श्रीधरः MBh, Hariv, Pur producing

Serial No. सिद्धिकर nr (इ) 7 KMs, papers relating to the

f. (as indicated by marks on the copy) सामुद्रिक पृष्ठ 1

rise of P. भाग्योदयः very satisfied with good P. भगेवित

17. 10. 1968 State of P. भाग्यवृत्ति 18. 10. 1968

भाष्यभावः 'Vase or P.' भद्रघटः (Hood), भद्रघटकः

(100000) 'village of I.' श्रीग्राम: 100000 wishing f.

स्वस्ति मूरव ५१० B.

fortunate adj 1 I सीभाव्यवत् — सुभाग

f (आ) RV.

II अदृष्टवत् — अयान्वित MS 2831: 4.90 —

कल्याण f (ई) (अ) लहादि) 1.31.9, 3.53.6, 7,

IV, Gr, Vr 1.9, 2.13 — घन f (आ) — तिष्ठ

— क्षण Mn, Vbh, etc — निरापद् Mn, Gr — बहुभाष्य

W — भगवत् RV, AV, GrS, BhP — भदाक् — भद्र

f (3π) AV, etc — भय Mn, BhP — भग्नि Mn, Gr,

Gr, Vr — भाष्य Mn — भूतिमत् — राक्ष

Kaus — लक्ष्मण f (3π) 1 — शयु — शम्भ

Var L — रास्त Kathās — शिव f (आ) — शुभ

f (आ) — शुभकर, शुभकृत Var, Kathās, शुभद

Var, शुभदायि VarBrS — शुभग W — (most)

शुभकर n, Pañcat — शुभप्रद Var, Kathās, शुभकर

— शुभमङ्गल — श्रीयुक्त, श्रीमृत * — श्रेयस Kathās, Var,

Var, P — स्त्रील — श्रीर — श्वोवसीय, श्वोवसीयस् —

सभाष्य f (आ) Hariv, R, MärkP — समृद्ध AV, Br,

Var, Kathās, R — समृद्धेदिन Var, Vaish, MärkP — सश्रीक

f (आ) — सुकृत — सुकृत — सुकृतिन्

Var, Kathās — सुखभागिन् — सुखभाज Var, Kathās — सुलक्ष

f. (आ) GopBr, सुलक्षण R, Kathās — सुस्थित (आ)

MH, Kāv, etc — स्वन्त MBh — स्वास्तिमत् RV, etc

— स्वस्त्य Aous.

fortunate 1 I विवृध, विवर्धते MH, Kāv, etc.

1 II भण्ड cl 1-10 भण्डति, भण्डयति

भण्ड cl 1 (Dhātup 2.11) भन्दते L.

(in ved.) esp. fortunate lot भागः excessively

महाभागिन् mfn Kathās, महाभाग्य mfn Das' ~~+++~~

excessively fortunate

परमर्द्धिकः HPariś f. man. भागिन् m TS, etc ' the

भागिनी

f. one' as having a brother भागिनी f. महाभाग of (आ) n

शिवज्ञानम्, etc. Knowledge of what is f. शिवज्ञानम् L

समेधित mfn MBh, R, BhP to make f. समेध , caus

समेधयति S ĀśvGr, MBh, etc — भन्द cl 1

(MBh 4.4.11) भन्दते L भन्दते f. अरिहताति, अरिहस्यकर mfn

शुभतर more f. शुभतर mfn R, Pañcat —

शिवतर mfn Uttarar 'most f.' शर्मिष्ठा mfn, 1.5.1, etc

etc — शिवतर mfn Uttarar to be obtain it. i.e. to be

f. भू wish इदम् भू who has just become f.

प्रथमश्री mfn Mricch to render f. भण्ड cl 1-10

भण्डति, भण्डयति भण्डति f. कल्याणिनेयः mfn 4.

1.116. Thinking one's self f. सुभगमानिन् mf

1.117. सुभगम्मन्य mf (a cow) trily f. (not

obstinate, milk-giving and fertile) त्रिसमृद्ध mf Heat

1.118. —

very fortunate I I सुभाग्य mf — सुभग

mf (आ) I I RV, MBh — महोदय mf Mo, MBh, RV.

I II अभ्यास्त mf I — शिवतम mf RV, MBh, RV.

Up, BhP — सुभद्र mf (आ) n RV, MBh, BhP — स्वर्द्ध

mf MP.

सुभगम्भविष्णु mf RV, MBh, RV.

सुभगम्भक्तु mfn Pāṇ 3.2.57, Dhūrta:s.

Fortunably 1 I भाग्येन 11 — भद्रम्, भद्रा

11 RV, AV.

1 II भद्रतः ind AV — शम् RV, etc '—'

शिवाय, शिवेन, शिवेभिः

Fortune-teller 1 I सिद्धादेशः

आदेशिन्

1 — नैमित्तः 1, नैमित्तिकः

देवकोविदः, देवकोविदा L.

1 II ईक्षणिकः, ईक्षणिका, ईक्षणीकः 1 ग्रन्थिकः

ज्ञानिन्

mfn R 6.23.4, Kathās 18.160, 19.77, Vet

दैवतेखकः L — प्रश्नवादिनः —

मुद्रादेशवृत्तः Mn 9.258 — विप्रश्निकः Kath —

शिवादेशकः — सामुद्रिकः सामुद्रिकः

— सिद्धन्तरः सिद्धन्तरः

1.111

f.-telling I II क्षानित्वम् 1.75 —

दैवप्रश्नः L. a mode of f.-telling by means of dice (a

branch of divination borrowed from the Arabs) रमलः, रमलम्

the science of f.-telling ज्ञानशास्त्रम् Vet 5.4 .
5

पृष्ठ १११ चत्वारिंशत्

2 (15, 5.1.50) RV 1.176

4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 8

Length for L. वाल्वा रिंजल 5.1.99, 196

Translation of f. (setvarinasa) अध्यायः पाठ्यारिंशम् the

File No. 5.1.62 'consisting of 2. (parts)' - अन्वार्थः ३३३

Laty novine 2. list. - वत्वरिशत्यह १० (आ) १ १० 7.

7.1.17. आमृतं वा र. चत्वारिंशत्त २२ (२२) न र

12, Jan 5. 40 1000 ft. 1. परश्वत्वारिंश 411 13

अष्टाचत्वारिंशत् षोडशकास्त्रयः

The number 8.-eight जगती Lāṭy 9, Kāṭy 12. performing

of that 18318 f.-eight years अष्टचत्वारिंशन् ॥ १५ ॥ ५.१

अष्टचत्वारिंशक a period of f.-eight centuries

मुद्राः मुद्राः ॥ १५ ॥ ५.१ the f.-fifth अष्टचत्वारिंश

॥ १५ ॥ ५.१ — अष्टचत्वारिंश ॥ १५ ॥ the f.-fifth (one-

chapter of ॥ १५ ॥ पञ्चचत्वारिंश ॥ (१५) ॥ the f.-fifth ॥

(chapter of ॥ १५ ॥ पञ्चचत्वारिंश ॥ (१५) ॥ the f.-first

एकचत्वारिंश ॥ (१५) ॥ the f.-first year of Jupiter's

— cycle of 60 years श्रीमुखः ॥ १५ ॥ f.-five

पञ्चचत्वारिंशत् f.-four पञ्चचत्वारिंशत्

f. 18.25, ŚBr 8, ŚāṅkhŚr, RPrāt containing f.-four

चतुर्विंशति mf (ई) n VS and TS 5 (said of a Stoma) SBr 8,

13 the f. fourth (or. of 100 or 1000) चतुर्विंशति (ई)

14 f.-nine नवचत्वारिंशत् consisting of f.-nine सप्तसप्तक

15 let the number of f.-nine आनंदः 'seven x seven i.e.

f.-nine सप्तसप्तकः, सप्तकाः सप्त मयि, 8 the f. ninth

नवचत्वारिंशत् mf (ई) 1 f.-one एकचत्वारिंशत् 2

the f.-sevens द्विचत्वारिंशत् mf (ई) 1 the द्विचत्वारिंशत्

mf (ई) n f.-seven सप्तचत्वारिंशत् f. for the

f.-seventh सप्तचत्वारिंशत् mf f.-six षट्चत्वारिंशत्

f. for, 1000000 the f.-sixth (or. of 100, 1000, 10000)

षट्चत्वारिंश of (5) 1 षट्चत्वारिंशक mfn Yājñ

f.-1000 त्रयश्चत्वारिंशत f. Pm — विचत्वारिंशत

f.-1000 of f.-1000 त्रयश्चत्वारिंश mfn f.-two

द्वाचत्वारिंशत (1000), द्वाचत्वारिंशति (Rajāt) f. a carpenter's

measure of f.-100 inches विकिषु L. consisting of

f.-1000 द्विचत्वारिंशक L.

RV 10.55.5 having the old name of. प्राङ्मुख (आ. २५)

RV 10.55.5 having the old name of. प्राङ्मुख (आ. २५)

प्राङ्मुख

RV 8.50.9.

to forward (to) 1 II परिहि परिहिनेति (२५) RV 7.104.

to be forwarded 1 II परिहर्तव्य

mfn ~~Nāṭya~~ Nyāyam,

etc.

forwarding 1 I प्रवर्तक

प्र (इका) ११०, १११, ११२,

etc.

forwardness 1 II आपातः Kathās.

forwards n 1 II प्राचा ind RV — प्राचीनाम् 11

,Br,etc — प्राचीः ind RV 1.83.2.

fossil n 1 I खालाम् (Unit 3.3) for 3.4.3.3, 1952-53,

Pañcat, BhP.

a f. round a town परिखा (once ibc परिखा BhP)

Mn, MBh, Kāv, etc a f. round a town परिखा (once ibc परिखा

BhP), Mn, MBh, Kāv, etc.

fossil n 1 I ऐरिणम् L.

a f. production शिलाजम् a f. salt पामुजम्

पामुसारणम् पामुभतम् a f. salt सेव्यवशिला शकलम्

a white f. substance शिख्याम् ॥

Factor V 1 I मूष el 1 * (Dhatu 17.50) पूषाति

(17.50) el 4 (Dhatu 17.73) पूषाति el 9 (Dhatu 18.1)

57) पूषाति IV, etc — संतृष्ट caus संवर्धयति

III, Kav, etc — तृष् caus वर्धयति (in later language)

also वर्धयति) RV, etc.

II अनुग्रह — आहर्ण — उपक-

परिपोषयति

परिपोषयति, उपकुरुते — परिपुष ^{caus} परिपोषयति — परिह

परिहसति, परिहसते ¹⁴¹¹ — भू ^{caus} भावयति ^{caus} भावयति

भू, भाव, etc — भू ^{cl 3} (Dhātup. 22.1) भवति, भवते

^{cl 3} (Dhātup. 25.6) विभर्ति, विभृते, ^{cl 4} भर्ति, etc —

लड् ^{cl 10} लडयति ^{Dhātup. 20.7} — लल् ^{caus} ललियति,

ललियते ^{lall, laly, etc} — सचनस्य ¹⁰⁰⁰ सचनस्यते

^{IV 12.1.1} — सम्भू ^{caus} सम्भावयति ¹⁰⁰⁰ — सू

caus सारयति ^{cl 10 P (gen.)} HParís.

I III वल caus-चाळयति

Dhātup 32.68 (v.1. for

सेवते).

सेवते

a f.-child (rarely) सेवते cl 1 (rarely सेवति) Kathās.

a f.-father

a f.-father I I पालकः Rājat.

a f.-child I II परिष्कन्दः, परिस्वन्दः, परिष्कणः 7

परिष्कणः I.

a f.-sister I I -धान्यी Daśar 2.27.

a f.-sister (I. 1001 of 1001) धान्यिका 1001, 1001.

fostered adj 1 II भावित

MBh, Kāv, etc.

'f. by Jarā' जरापुष्टः

L.

to be fostered 1 I संवर्धनीय mfn Pañcat.

fostering adj 1 I पोषयितु

RV.

1 II जोषु I (जोषु) RV 4.41.2, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

41 I (जोषयितु).

f. cows गोधावस RV 6.67.7.

Fostering 1 I I संवर्धनम् A.

1 II परिपालनम् Pañcat.

the text as 2. पोरणम

MBh, Kāv, etc.

part-matter I I उपमातृ

L — पालना, ज्ञाना

'having the character as 2.-matter' देवभातृक

ST

Man 2.211, R 2.109.23

'having the text (Dra) as 2.-matter'

देवभातृक

mfn MBh 2.211, R 2.109.23.

fight adj 1 I युद्ध MBh .

1 II प्रतियुद्ध R — प्रतिसमासित MBh.

fight (as a battle) वितीर्ण Rājast f. against

प्रतियुद्ध R f. with विरोधित Mricch one who has f.

प्रयुद्ध MBh, Hariv, R, Kathās.

to be fought 1 I योधनीय Bāler, योध्य RV, MBh.

1 II प्रहरणीय MBh — प्रहर्तव्य MBh, Hariv.

to be fought with युधेय RV it is to be

विरोधव्यम् (impers) Kathās — संयोधव्यम् MBh.

1001 add I I पूतिक

1001 — समल Vārttika

— कश्मल f (आ or इ) Dhūrtas.

I II अनिमल — अमेधग आ, आ, आ — अमेध्यगुक्त

— आशुचि (Pān 6.2.161) Mn, etc — आविल Suśr, Ragh,

1001, 1002, etc, आविल — कक्षार I — कक्षुष (आ)

Mn, Suśr, etc, etc — कक्षुषेत — कक्षिन —

मलान — 1.

f. fasser वान्ताशिन् Mn, BhP, HPariś a f. ulcer

पूतिव्रणम् (1001) f. sind expelled from the mouth पूतिव्रणः

1001 having a f. wound मलिनमनसः Present. ~~to become f.~~

मूल-सूत्र I I दुर्मुख mf (ई) n mf 19.5.

II अवहृमुख mf I — मुखर mf (आ) n

I — मुखशफ mf L.

मूल-सूत्र I II अमिष्टता, अमिष्टत्वम् — कलुषम्

et. कलुषता, कलुषत्वम् — कातृषम् Kathās 19.95, Kām

मातेयम् — Kāv, Kathās, Rājat — म्तानि f Kāv.

मूल-सूत्र I I पूतिगन्ध mf I — पूता mf L.

पूति mf AV, etc.

found adj 1 I. लब्ध — प्राप्त Mn, MBh, etc —

अधिगतः *

1 II अनुवित्त ^{SBh 14, etc} — दृष्ट Kāv, Jāt, Hit

— प्रतिपन्न ^{Kāṭ} — प्राप्तिमत् ^{Vyāyas, Sen} — वित्त

AV, Br — विन्न.

not. found 1 I अनासादितः

according to the way in which anything has been found

यथागमनम् ^{ind} ^{Sak} according to what is f. यथावित्तम् ^{ind} ^{SitBr}

anything f. वित्तम् ^{SitBr} f. in सम्बद्ध ^(loc) Kāṭ

f. in Hātaka हाटकम् ^{MBh, Kāv, etc} f. in the sea समुद्रज

प्रोतक्षा caus प्रोतक्षापयति MBh, etc.

संस्था caus संस्थापयति MBh, etc.

निषद caus निषदयति MBh, etc.

विधा caus विधापयति MBh, etc.

समवस्था caus समवस्थापयति MBh, etc.

सम्यक्प्रतिष्ठा caus सम्यक्प्रतिष्ठापयति MBh, etc.

स्थापयति caus स्थापयति MBh, etc.

संनिविश caus संनिवेशयति MBh, etc.

विनिवेश caus विनिवेशयति MBh, etc.

निविश caus निवेशयति MBh, etc.

11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847

२-या ॥ ३ तिष्ठतः ॥

loc

98

उत्तर :- to be f. (said of a town) निविश

निविशन्त

(1944-2) विनिर्माण -)

॥ संप्रदायः श्रीगुरुदेवकी सेवा प्रमाणः ॥ II संवत् १९८० ॥

Pratishtha 1 1 I प्रतिष्ठा (116 2 आ) 11, 11, 11

मूलम् (or मूलः) सर्वार्थादि 116 2 आ 11 इ) 11,

XIII, 11, 11.

1 11 आदि 11 11 11 — आठवणम् 11, 11, 11, 11

— क्षेमः 11 11, 11, 11 11 11 4.1.4, 11 11, 11, 11 1.11

— दसुणम् — निवन्धनम् 11, 11, 11, 11 — परिग्रहः 11 11

— प्रतिष्ठानम् PārGr, MBh, etc — प्रतिष्ठिका Heat —

प्रमा — 11 — मूलस्थानम् 11 — वर्त्मन् 1 11 11, 11, 11

— विन्यासः 11, 11, 11.

[illegible]

Page No. _____ Date _____

प्रतिज्ञानम्

L- वास्तु न (न) इत्येवम् अत्र, etc. the f. of a large

सूतलः । अदालिका बन्ध (१०००) संनिवेशः

21 In 2. *Asplenium nidus*, if the sporophyte is - paracarpous काकपदम्

3741 — the P. of a wall नेम, the P. of law and religion

धम्मपुल्लम् Gaut.

Devil's. I I प्रतिष्ठावत् ॥ ॥ ॥ ॥ साधार

mfn NṛisUp, Pañcar.

the laying of f. मूलत्वम्

has having truth for a

f. सत्यप्रातिष्ठान and f. असत्यत्वम्

May a mound of earth (raised to form the f. of a build-

ing) चयः (Pp 3.3.56, 57 & 58) and 3.11.10,

May, a, f. having possession of f. साधिष्ठान and R the

purificatory ceremony performed on laying of f. वास्तुपशमः,

वास्तुपशमनम् and, वास्तुशमनम् and (or वास्तुसंशमनम्

(24) वास्तुशान्ति and the state of being of f. मूलत्वम्

May according to the traditions धरुणद्वर and 1.54.10.

IV, Suśr, Pañcat f. near the Tārī river तापीज Suśr 4.13.15.

Found out 1 I निर्भिन्न Br, MBh, Kṛv, etc — प्रजात

Mn, MBh, etc.

1 II उपजात — चिन्तित Val 14.4, Hit

(सुचिन्तित) — परिचिन्तित R — परिमृष्ट Mālav

— प्रणिहित MBh .

one who has found no place in अलब्धपद (loc) Rābh.

to be found 1 I लभ्य KathUp, Pat, Kum — प्राप्तव्य

Hit.

1 II विदाय्य RV 10.22.5.

difficult to be found 1 I दुर्लभ Mn, MSh, Kāv, etc,

दुर्लभक , दुर्लभ MBr 12.11.188 — दुरासद MSh, R.

1 II दुर्वेद SBr .

difficult to be found out 1 II दुरन्वय — दुरवगाह

Sak (P1) 1. $\frac{24}{25}$ — दुर्जेय .

easy to be found सुवेद GoeBr, सुवेदन SV —

सुप्रज्ञान Maitrs, Kāth.

to be found out 1 II उपवेदनीय 'Come on Nyāyas' —

निर्ग्राह्य Kār on Pāṇ — परिणया Pat — मृग्य Kāv,

Pur — विचिन्त्य Das — विचेत्तव्य MSh, R, etc — विज्ञातव्य

सूचयितव्य Vicr.

to be found out 1 II उपजिज्ञास्य .

having found 1 II अनुविदस् self p av.

founded adj 1 I प्रतिष्ठित

MBh, etc.

1 II मित

MBh, etc.

विशेष

MBh, etc.

समवशापित

MBh

समूल

Gobh, Sch

स्थापित

* 'the being f. upon the Śāstras' शास्त्रमूलत्व

f. (as a town, bank etc) निविष्ट

MBh, etc.

f. as a town, bank etc

द्वैविध

कूप

MBh 4. 1. 33, 146

हविमूल

MBh 11. 1. 33

f. as the 146

श्रुतिमूलक

संस्थित

(146) MBh 146

on which an opinion or judgement is f. (a sign , mark; a

mark; a legal testimony, account) कारणम्

MBh, etc.

11 ~~व्यं~~
 well known सोपपत्तिक ~~हृदय~~ I

Hariv. RV

I II विधाभिता ~~हृदय~~ — सुधानु ~~हृदय~~ RV

(as speech) सोपन्यास ~~हृदय~~ Hariv.

to be known I. (as a lesson) I I विवेक ~~हृदय~~ Hariv.

to be known I I I प्रतिष्ठापयितु ~~हृदय~~ — स्थापकः (I I I)

प्रवर्तकः ~~हृदय~~ — स्थापयितु ~~हृदय~~

I II दातु ~~हृदय~~ — दातु ~~हृदय~~

प्रवर्तयितु ~~हृदय~~ — विधायकः ~~हृदय~~

Rājat — विधायिन् ~~हृदय~~ Rājat.

the f. of a family वंशकृत m BhP the

कुलकरः, कुलकर्तृ 15.10.1911 the f. of a

शककर्तृ, शककरकः, शककृत m L. a f.

any ceremony प्रयोगकः 15.10.1911 कुलकर्तृ

15.10.1911 15.10.1911-15.10.1911 धामधा 15.10.1911

founder xvbx

founder vb. 1 II

1 II ve/ सम्पत्, सम्पत्त 1911.

Founding of a town वंशकर.

VarBrS, Inscr. f. (of a town)

प्रावर्तक

mf (इकां) n Hariv.

founding 1 I स्थापनम् VarBrS, Inscr.

f. a town निवेशः R f. a Vedic school वेदशाखाप्रणयनम्

BhP

f. (of a school) प्रणयनम्

BhP.

(as inst.) for T. प्रतिष्ठापम्

VarBrS, Inscr.

उत्तर 1 II उत्तर 1 उत्तर 1

उत्तर: R, MBh — रवा RV 2.28.9 and 6.36.4 —

प्रपा — श्रमः (आ) — वनम्

(वनः R 5.50.21) L — सू f L. samix

उत्तर (as water) उत्तर mfn AV 19.2.1

मूलश्रोतम् उत्तर (as water)

उत्तर: उत्तर, उत्तर, उत्तर, उत्तर, उत्तर

भूकः भूकम् (Ug 2.41, 301) 1.

2 I धारायन्त्रम् Kav.

धारायन्त्रम्

श्री ३१ गोविं श्री (३१ ३१ ३१) , ३१ ३१ ३१ ३१

गोविं) RV, etc.

27.1] _____

सौदाधिल

— विचार, अचतुर

पानुप्राश्य

चातुष्प्राश्यः (१११ ओदन) १११, १११, चातुष्प्राश्यम्

सखि तू न जाने कितनी रातों रातों सोचता हूँ। सरिता पति

१,००० विलियम विलियम विलियम चतुर्विध १००

(१२०) ६.१.१३५, ७०० (१०००) १३.१३.१३, (५-चतुर्विध) चतुर्नदः

7200,000 10 अर्थपत्रिका 10

348[4-44] mfn pl Mn 4.95, Ap, Gaut the f.

पातुर्वर्ण्यम् - (४-चतुर्वर्णदि) Mn 10, 12.1 & 97, MBh,

1.1.02 1.1.02 1.1.02

1.1.02 1.1.02 1.1.02

(1.1.02)

1.1.02 1.1.02

(1.1.02) 1.1.02 1.1.02

1.1.02

1.1.02

1.1.02 1.1.02 - 1.1.02

1.1.02 1.1.02 1.1.02

1.1.02 1.1.02 1.1.02

1.1.02 1.1.02 1.1.02

1.1.02 1.1.02 1.1.02

1.1.02 1.1.02

1.1.02 1.1.02 1.1.02

1.1.02 1.1.02 1.1.02

1.1.02 1.1.02 1.1.02

1.1.02 1.1.02

1.1.02 1.1.02 1.1.02

चतुर्भूति mfn in comp having less

अचतुर mfn hundred and f. चतुःशतम्

चतुर्धा mfn hundred and f. चतुर्धा

चतुर्विधम् mfn hundred and f. चतुर्विधम्

चतुर्विधम् mfn hundred and f. चतुर्विधम्

उपचतुर mfn (pl.) Katy

उपचतुर ३.४.७७ .

अर्णवः, अर्णवम् mfn (pl.) Katy

अम्बुधि ३.

१ ११ अमृतम्

L — अम्बु

VarBr

अभ्रसु n — अयः — आयः Jat — कन

VarBrS, Sūryas — कोणः Heat.

occurring every 2. months (the fourth kind of heat-

kramana) चातुर्मासिक mfn Jain, Sch of f. x 10

syllable त्वरितविक्रम Upanishads 5.1.11f, Var one of the

1. Upanishads (the Upanishads) अनात्मधारिणी Upanishads

one thousand x 1000 1. चतुसहस्रम् 1. 1000 x 1000

चतुर्मासि mfn W relating to f. (persons)

चतुर्व्यापिन् Var 1.2 and 1.3 1. 1000 x 1000 1. चतुष्टयम्

1. 1000 x 1000, 1000 x 1000 (the 1. 1000) चतुष्किका

any four-sided figure with unequal diagonals 1 II

विषमः, विषमम् (?) MW. अथ विषमम्

विषमचतुर्भुजः, विषमचतुरश्रः,

विषमचतुर्भुजः, विषमचतुर्भुजः, १

'four-leaved' 1 II

वेददल

mfn Heat.

3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

1 II चतुर्वय mf RV 1.110.3, 4.36.4.

f.-fold (a term in music) चतुर्वय mf.

I चतुर्वय mf (आ) n Sbr 3.3.2.9, Hit

चतुर्वय mf SBr 7, SāṅkhŚr, Mn, etc.

चतुर्वय f.-fold चतुर्वयम् Hariv 2.110.10, etc.

1.10, 10.7 f.-fold चतुर्वयम् I. 1.17

and 1837, Hariv 9769.

four-faced. 1 I चतुर्वक्त्र mf (आ) n Vas.

1 II चतुर्भुज mfn in Comp.

चतुर्भुजत्वम् 1 II.

चतुर्भुजत्वम् 1 II चतुर्भुज mfn Heat 1.3.909
910.

fourteen n 1 II चतुर्दश

pl loc RV 10.114.7,

ŚBr, KātyŚr.

consisting of f. चतुर्दश

mf (ई) n VS 9.34,

ŚBr 9.14, RPrāt 17.19

f. and a half अर्धपञ्चदश

ŚBr 9.14, RPrāt 17.19

fourteenfold 1 I चतुर्दश

ind ŚBr 10.4.2.11, BhP

1 II चतुर्शिविधा mfñ K435 6.17, 18. विकल्पित

mfñ (1111 चतुर्शिविधा).

a hymn containing of 1. 18888 चतुर्शिविध 1111.

1111 18888 1. परिचयचतुर्शिविध, परिचयचतुर्शिविध

mfñ 1. इन्द्रः Sūryas.

the fourth with 1 I चतुर्शिविध mfñ (1111) 1111 1111,

1111 1111 1111.

1 II चतुर्शिविध mfñ MBh 1.4334.

a hymn of the 1. 18888 of a hymn containing चतुर्शिविध

1111 1. 18888 in the light of 1111 1111 चतुर्शिविध

the 1. day is light half of the month तमनपर्वन्

the 2. day is the light half of the month तमनपर्वन्

माषाणवतूदशी the 3. day of a half-month माषाणवतूदशी 1

the 4. day of the dark half of the month तमनपर्वन्

शिवचतुर्दशी the 5. day of a half-month शिवचतुर्दशी शिवरात्रि

the 6th 1 I पल्लविका (६) 1. 1. 1. 1. 1.

संस्कृत I चतुर्थी अ (ई) य (उ) राजकादि

[illegible]

1) Ved, RV, etc — तुरिय AV, Kath, etc.

I II चतुर्थक — १०० — २०० — ३०० — ४०० — ५०० — ६०० — ७०० — ८०० — ९०० — १०००

bl, Vert 1), ~~← $\frac{1}{2} \frac{d}{dt} \ln \frac{1}{\rho}$~~ — तुल्य अवस्था

०. ११ | वारिधि m Ked.

for the 1. real-time i.e. in the execution of the second

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

Mn- 11.109

beginning with the f.

चतुर्थिप्रभात

100 1000

since in the U. S. State

of coll तुरीय mf NrisUp, तुय

mf n BhP 6f

1990

Chaitra 1. f. day (P.M. चतुर्थी) (Chaitra 1. f. day, 1871. 1)

Chaitra 1. f. day (P.M. चतुर्थी) (Chaitra 1. f. day, 1871. 1) the f. day in

Chaitra 1. f. day (P.M. चतुर्थी) (Chaitra 1. f. day, 1871. 1) the f. day in

Chaitra 1. f. day (P.M. चतुर्थी) (Chaitra 1. f. day, 1871. 1) the f. day in

Chaitra 1. f. day (P.M. चतुर्थी) (Chaitra 1. f. day, 1871. 1) the f. day in

Chaitra 1. f. day (P.M. चतुर्थी) (Chaitra 1. f. day, 1871. 1) the f. day in

Chaitra 1. f. day (P.M. चतुर्थी) (Chaitra 1. f. day, 1871. 1) the f. day in

Chaitra 1. f. day (P.M. चतुर्थी) (Chaitra 1. f. day, 1871. 1) the f. day in

Chaitra 1. f. day (P.M. चतुर्थी) (Chaitra 1. f. day, 1871. 1) the f. day in

Chaitra 1. f. day (P.M. चतुर्थी) (Chaitra 1. f. day, 1871. 1) the f. day in

Var

the f. letter in the first five classes of a

(an, in, un, en, on) चतुर्थः अपरं, अपरं, एषः अ' in f.

उपारातुरागम् collect the f. or Kaliyuga कृष्ण, 'L.

a fonniv

a fourthpart xixi (the foot of a quadruped being one

out of four) 1 I पादः

(SBr, Mn, MBh, etc) — पादभागः

तुरीयम्

Var. — तुरीयम् AV, SBr, etc — तुरीयभागः Var. 5.10.29

(1.1) तुरीयमानम्

the fourth part of 1 II अर्शोर्ध्व

a f. part (Var.) चरणः, चरणम् (अर्धोर्ध्व) Var.

AV, SBr.

a f. (Var.) तुरीयकम् Var. 5.10.29 — तुरीयशः 1

पदः — AV, SBr — (१) पादशेषम् Var. 5.10.29

वेदभागः Heat — वेदशः Heat the f. part of

1. D. 100. ककिणी 1. the f. part of a line लुयेभिदा

150 2.2.2 the f. part of a word ककिणी 1. the f.

stage in the 1st of a sentence - भिक्षुकः (the आश्रम) 1

the f. part of a word at 100 साध्यसिद्धिपादः 1. the f.

stage of soul तुर्यम् 1. the f. part of a word at 100, 1. the f. part of a word at 100, 1. the f. part of a word at 100.

15, 100. the f. state of spirit (pure impersonal spirit

in 100. तुरीयम् 1. the f. part of a word at 100, 1. the f. part of a word at 100, 1. the f. part of a word at 100.

Vaiś. 1. the f. part of a syllogism (i.e. the complication)

अनुसंधानम् (in the Vaiśeshikaphil.) the f. time

चतुर्यम् 1. the f. part of a word at 100, 1. the f. part of a word at 100, 1. the f. part of a word at 100.

of the f. 10000 अनुवतरारः Heat 10000 half of the f.

of the f. 10000 चरणाधर्मि Heat 10000 half of the f. 10000 अर्धपादः

of the f. 10000 पादिन Heat 10000 half of the f.

of the f. 10000 शूद्रः Heat 10000 (10000) half of the f.

f. 10000 in the f. 10000 संकटचतुर्गो Heat 10000

वेदभागः Heat — वेदांशः Heat one f. Nishka

पणिष्कः I Heat 10000 in the f. 10000 अभिप्रातर

Heat 10000 in the f. 10000 possession of quarter f. 10000

Heat 10000 in the f. 10000 पादभाग Heat 10000 (10000)

Heat 10000 in the f. 10000 पादिन Heat 10000 (10000)

returning every f. day (a f. day) चतुर्थक

mf 5.2.2

21, 11, 1355, 1355, 1355

a shorter or a f. तुरीयभाज

mf 11, 1355, 1355, 1355

standing at the f. place वेदगत

mf 11, 1355, 1355, 1355

having the f. place लुप्यगत

a shorter or a f.

control (a shorter or a f. condition which results for the

condition of planets? अम्बा

with the f. condition

आचतुरम्

mf 11, 1355, 1355, 1355

a shorter or a f. place शूद्रा

AV, etc

mf 11, 1355, 1355, 1355

शूद्रा

Yajñ, KātyŚr, Sch.

a jungle fowl 1 I वनकुकुटः L.

a line of fowl 1 II कृत्रिमः — कृत्यशयानः 1

कठालकः L.

relating to domestic c. कौकुर मि ४३.५१.६३

our 'assembling a f.' कुकुटाभः, कुकुटाहि m L one who

our fowl कौकुकः L.

a fowler 1 I शाकुनिकः Mn, MBh, etc.

1 II उत्कलः L — खट्विकः L — जीवान्तकः L

पक्षिकः नारीविधिकः शाकुनिकः
 — वाहिकः — नारीविधिकः R.
 जीवान्तकः

प्रातः
foxing 1 II शाकुनिकः L.

fox n 1 I लोमाशः VarBrS — लोपाशः RV, VS.

1 II उत्कामूर्ता L — शिवरि I खेडिरः , किरि

— शिवरि I — गण्डि I — दीपजिह्वा I — लोमाशिका

लोमवर्क: लोमशा 1 — सृगान्विता 1 — सृगानी 1.

an animal similar to a f. 1 II लोपाश: RV, VS.

a female f. लोपाशिका L — रूपका AV 11.9.15 the

female of the f. लोमाशिका VarBrS (prob.) the flying f.

मान्धातव: VS, Tor, मान्धातव: XPalap. 10. 11. 13, मान्धातव:

मान्धातव: 10. 11. 13, Vas — मातातव: 10. 11. 13

10. 11. 13. जचिन: L — चमरपुच्छ: 1 — कोकड:

1, कोकवाच: 10. 11. 13, कोकवाच: 1 — धूम्रक: 1

a kind of animal (prob. the flying f.) मन्धातव: 10. 11. 13

a collection of f. किरि 1 1.

fraction n | I (in arithm.) भिन्नः

Lilav.

| II अपूर्णम् - राशिभागः col.

the cube of a fraction भिन्नघनः col the

f. of a f. प्रभागः col a f. (often with an

ordinal number) भागः Up, Mn, MBh, etc

the square of a f. भिन्नवर्गः col addition

of fractions भिन्नसंकलनम् (MW) भिन्नव्यवकलितम्

(col) multiplication of f. भिन्नगुणनम् col

subtraction of f. भिन्नव्यवकलितम् col.

अनुवृत्त

a fractious woman । I ~~प्रवृत्त~~ प्रवृत्त विधि

W.

अवृत्त

fracture vb । II प्रतिभञ्ज्, प्रतिभनक्ति

RV, AV, TBz.

fracturing a bone । I अस्थिभेदः

fracture । I भङ्गः L.

। II गोदात्म Kāty Śr, Suśr, Prāyaśc —

रुज ifc MW — रुजा Megh — विभङ्गः W.

complete fracture of a bone अतिपातितम्

(in med.) a form of f. (when a bone is

bent) वक्रम् Suśr a form of fracture f.

(when a bone is partially broken) वक्रम्

Suśr f. of a banner ध्वजभङ्गः W the f.

of a chariot रथभङ्गः MBh the f. of a joint —

परुः शंसः AV the f. of a leg भग्नम् Suśr

the f. of a tusk दन्ताव्यसनम् f. of a vessel

यानभङ्गः Ratnâv f. of the bones अस्थिभङ्गः

— काण्डभग्नम् Suśr f. of the teeth दन्ताभङ्गः

Suśr 2. 16, Pañcat 1, Kām 14, Pañcad

दन्ताव्यसनम् f. of the thigh कुरुभङ्गः Vās a

kind of fract f. of the bones अस्थिच्छिदितम्

Suśr — कर्करकम् Suśr 1. 301. 5 'resembling

the ear of a horse' said of a particular

f. of the bones अस्तेकणं म्फु Suśr a remedy

for fractures विविधमेवजम् AV, Paipp

the state of having f. स्वाण्डम & पृश्वादि.

अनिल

fragile adj । I भङ्गुर f (आ) Kāv, Pur

etc — भङ्गिन — भिदुर mālatim. ~~वर्णन~~ W

। II खण्ड्य W — प्रचयायुक् Sāikh Br —

भिदेति Sādukt — शीत — सनीस्रस AV,

सनीस्रस Pān 4.2.74, Vārtt 1, Pat.

fragile as a pot उरवाच्छिद् [NBD] RV 4.19

१ making f. भङ्गुरीकरणम् Sāh not f.

अभङ्गुर f (आ) — (a needle) अच्छिद्यमान

RV 2.32.4.

Smell

fragility 1 I भद्रता

Cat.

1 II भद्रता 1937 A.D., 1938 A.D. — शिवलम

Sarvad 4, Kap S 1.1, Sch.

fragment. n | I खण्डः, खण्डम् (g

अध्यादि) R, Sus'r, Megh, etc — शकलः,

शकलम् TS, etc — दलम् (दलः L) Sus'r

S. 3. 22, 6. 5. 4, Śis 4. 44 (युद्धे ४ आ),

Naish 7. 31 — लवः MBh, Kāv, etc.

| II उच्छिष्टम् AV, ŚBr, Kāty Śr, Mn,

ĀśvGr, etc — खण्डकः (g 'खण्डस्यादि) Sūryas,

Kathās 24. 121 — छः L — पिण्डकः, पिण्डकम् L

— (as of a reed etc) प्रलवः ŚBr, Kāty Śr —

वृगलम् — शङ्खः Kālid, Kād — शिखम् ŚāṅkhGr

— भित्ति f L — भिन्नम् W — निड f W

निड: W — निदलम् Gant, Märk P, Susr, etc —

शाकलः, शाकलम् ŚBz, ŚrS.

a fragment from tree's outer bark

नाद्याशकलः ŚBz (prob.) a f. of a broken

jar: कुम्भीकपालम्, कुम्भीनदालम्, कुम्भीभगालम्

Pān 6.2.137, Kās a f. of a garment नरभावकतः

MBh a f. of a pot पिठरानकपालम् Bhartṛ.

a f. of brick (on which the oblation is

placed) कपालम्, (कपालः L) ŚBz 6.12, Kāty Śr,

Suśr, etc a f. of gold हिरण्यशतकः T.S. a

little f. स्फोटः L a small f. स्फुरिका Das

containing the gathered fragments समवत्तद्भाग

mf n ĀśvGr. 'desiring f. of wood' शकत्येषिन्

mf n AV 1. 25. 2 divided into f. समवत्तं mf n

SBr f. of a meal आदिष्टम् L the f. of a

wall प्राकारखण्डः Mricch f. of food at a meal

नास्ति m W reduced to f. शकलितं mf n Hcar,

'Sis', Bālar -- शकलिकृत MBh, Kāv, etc.

fragmentary adj I शकलिक f (इ) W.

not fragmentary. अरवगु.

3/12/11

fragrance. I सुगन्धि m MW — परिमलः

Kāv, Pañc, etc — गन्धः (generally used in

pl.) Golih, Lāty, Pāṭya, etc.

II अधिवासः — तिक्तः W — परिवासः

Mālatim — पारिजातः Var — मोदः MBh —

वानम् L — विमर्दन Gal — शुष्मः RV, VS —

सम्मोदः MBh (v.l.) सम्मोदगन्धः Jātakam

सुगन्धः R — सुगन्धता MW — सुगन्धिता Var BrS

Śiś — सुरभि m L — सौगन्धम् W —

सौगन्धमम् MBh, Kāv, etc — सौरभम् (if) L

अ) Kāv, Kathās, etc — सौरभ्यम् Kāv,

Susr, BHP.

'Campak-fragrance' चम्पकगन्धः VarBh

77. 6 (12), v. l. चम्पकगन्धि ०२, चम्पकगन्धिन्

endowed with f. गन्धवत् म्भ्य (१ रसादि)

Goldh, MBh, R, etc extraordinary f. आति सौरभ्यम्

— आति मोदा 'f. in the leaf' देवगन्धि म L

the f. of Brahmā ब्रह्मगन्धः Kaush Up 'having

divine f.' देवगन्धा L having equal f.

समगन्धिक म्भ्य MW 'having f.' सुगन्धिकः

Susr having the f. of (i.e. resembling)

virtue गुणगन्धवार mfn. Bear a kind of f.

दुर्घन्धः L, गन्धकुटी lacking f. विसौरभ mfn

Kathas possessing f. सामोद mfn W rich

in f. सुगन्धाढ्य mfn R a wide-spreading

f. महकः L bearing fragrances (said of

wind) गन्धनह mfn Mn 1.76, BhP 2.10.20

f. and garlands गन्धमाल्य n du Ch U 8.

2.6.9 गन्धमाल्यानि n pl Mn 3.209, MBh,

etc (if f आ Ragh 2.1 a hall of f.

दुच्छकः L, गन्धकुटी of various f.

चित्रगन्धम L.

Sumit

fragrancy । I आमादः — सुरभिता cat.

to fill with fragrance सुरभी क,

सुरभीकरोति Hariv, Kāv, etc.

अमृत

fragrant adj । I सुगन्ध f (आ) MBh,

etc — सुगन्धि RV, MBh Mariv, etc — सुरभि

† (इ. ०२ इ) RV, etc.

उद्गन्धि

। II आमोदिन — सुगन्धि (Pan 5.4.135)

Ragh — उपगन्धिन् R(B) — कषाम Megh

31 — क्षिपण्यु L — गन्धः (in comp) —

गन्धाढ्य Nal 5.38, Subh — गन्धातु see

अतिगन्धातु — धाणतपण Mariv 3710 — तिरु

Megh, Sis 5.33 — निष्पूतिगन्धिक Divyâv

पुष्पगन्ध (RV, MBh, Ragh) पुष्पगन्धि (AV)

पुष्पगन्धिन् (MBh) — वासिन् — शुष्म † (आ) RV

— सगन्ध W — ससुगन्ध Var BḥS — ससौरभ

Śis — साधिवास MBh — सामोद W — सुरवगन्धा

† (आ) R — सुगन्धवत् MBh — सुगन्धिक

Viśhn, सुगन्धिन् MBh, R — सुरभिगन्ध —

सुरभिगन्धि, सुरभिगन्धिन् MBh, Kāv, etc —

सुरभिन् RV, Kāv — सुरभिमत TS, ĀpŚr, Bhp

सौगन्ध † (इ) MW — सौगन्धिक MBh, R — सौरभ

Bhp — हृद्यगन्ध ŚrŚr.

not fragrant असुगन्ध R accompanied

by f. breezes? कदम्बानिलः Kir 4.24 any f.

substance इष्टगन्धः — इति f R the ceremony

of touching a vessel containing f. objects.

(that have been presented to an idol)

अधिवासनम् consisting of f. substances

गन्धमय f (इ) Heat 1.7.60 — गन्धज f (आ)

AgP a f. article for sale किसरः Pan 4.4.

53 (v.l. किसर) a f. breeze कदम्बानिलम् m

कदम्बानिलः a f. compound यूगयोगः m pl

MBH 12.2163 'f. creeper' गन्धलता श्रप

f. exhalation of plants पुरुषः RV 10.51.8

a f. flower सुगन्धिकुसुमम् MW — गन्धपुष्पम्

R 1.73.19 f. ghee सुरभिधृतम् W f. grass.

मुरववासः L — स्नातः.

a fragrant grass । I वीरणम् MBh —

कनकजम् Suśr.

I II वटः (only L).

fragrant Jambu सुरभिच्छदः L.

'fragrant leaved' । I गन्धिपर्णः L.

I II गन्धदत्ता L — गन्धिपर्णः L — गन्धपत्रः

L.

fragrant on 4 sides चतुर्गन्ध R 5.32.12

(v. l. चतुर्विधः) a f. pot-herb तिरुक्कुरम्

Rajāt 5.49 f. powder चूर्णम् Sus'r 6.35.5

f. powder for a person इष्टुः (only L)

f. powder for the dress इष्टुः (only L)

a f. resin कुन्नी L, गुग्गुलु a f. species

of Tulasi सौवासः L a f. substance

अनुसार्यम्.

a fragrant substance I गन्धद्रव्यम् L.

I. II गन्धः. (generally used in pl) Goleh,
Lāty, Pārgē, etc — परिमलः Kāv, Pañc, etc.

fragrant waxes गन्धिकम् Pañcat 1. 17

f. water गन्धजलम् BHP 1. 11. 15 a f. wind —

मृदु गन्धपवनः Var B&S f. with आमोदिन ifc

f. with all odours सर्वसुरभि मय्म Apgē

a f. wood (as sandal, aloe-wood etc)

गन्धकाष्ठम् L having a f. (and tuberous)

root गन्धमूलः L having a f. fruit

गन्धफलः L having a f. mane गन्धाण्णमः

gal - having f. blossoms गन्धकुसुमा L

having f. odour इष्टगन्ध मग्न सुश्र

having the mouth f. सुरभ्यास्य मग्न Sāṅkṣr.

a kind of fragrant earth I आठकी

Bhpz.

I II आसुडम L — कांडी L — भूनामन f

L —

a kind of fragrant grass I ध्यामम

Suśr — रोहिषः Suśr — धूमगन्धिकः Bhpz.

I II तिक्तसारम L — देवजग्धम, देवजग्धकम

L, कट्टण — नरम् — मशेषम् L — रामकपूरः,

रामकपूरकः L — कुण्डरोहः L — सुशीतलम् L,

गन्धल्लण — सौगन्धम् L, कट्टण — सौगन्धिकम्

L, कट्टण.

a kind of b. perfume रञ्जनी L.

a kind of fragrant plant । I ग्रन्थिपर्णिक

Rat 3.1538 — रामशुक्लम् Bhp ६ — प्रमन्दः

Rat's.

। II ग्रन्थिबर्हिन् m L — जनिं ५ जनी L

— मांसकहा, मांसरोहा, मांसरोहिक्का, मांसरोहिणी,

मांसरोही L — विकीर्णरोमन्, विकीर्णसंशम् ५ L.

a kind kind of fragrant powder : लकरी

(also लगर, लगरक, लगरी), स्थकर, स्थगर

Bloomfield's AV p. 311.

a kind of fragrant substance | I

पुलुकम् Swiss — शलाकु ५ पिन 4.4.54

(Siddh), शलाकु Ap ५५ — स्थगरम् १३५,

Gobh — पद्मः, पद्मम् MBh — पाण्डुपत्नी,

पाण्डुपत्नी L, पाण्डुपत्नी Bhf — विद्रुमलता Bhpr.

(विद्रुमलतिका L).

I II कन्दुं m f L — कन्दूरकः L — नालिका

L — नालिनी L, नालिका — निमध्या — पमरा L

— पणवित्तासिनी गुल — मरुत n L, गन्धि-पर्ण

— रूप्या गुल — उतः Gul — लिण्डुमः L —

वन्ध्या L — शकः गुल — सुधूपः, सुधूम्यः L.

very fragrant I I महासुगन्ध mfn L

— अतिसौरभ mfn — सुसुगन्ध, सुसुगन्धि

M Bk, R, etc.

I II महागन्ध mfn (आ) n, Hariv.

a yellow fragrant wood कात्तानुसार्मः,

का. ला. गु. सा. म. म. L.

to make fragrant । I सुगन्धय Nom

सुगन्धयति Si — सुरभय Nom सुरभयति

Sukh — परिमलय Nom परिमलयति prasannare.

a kind of fragrant substance used as

manure दोहदः (also दोहदम् L) Naish 1. 82,

Sch, दोहल, दोहलवती, दोहलिन a kind of f.

yellow wood वासिदम् L made f. संवासित mfn

MW to make f. वास cl 10 (Bhātup 35.

32) वासयति (ep. also वासयते) MBh, Kāv,

etc making f. धूपिन् mfn Naish a

mixture of eight f. substances varying

according to the deities to whom they are

offered (e.g. the eight articles, sandal,

agallochum, camphor, saffron, valerian

and some fragrant grasses) गोष्ठाष्टकम्

a mixture of f. substances साम्राजिकदमम् L

most f. सुरभिष्टम् mfn RV rendered f.

सुरभित् mfn Kāv, Vās, etc to render f.

सुरभी कृ, सुरभी करोति Mariv, Kāv, etc

thoroughly b. गणेशदास mf Miceh.

ended

frail adj । II निरिन्द्रिय † (आ) Mn 9.

18 — विशारद Śil, Mcar — सनीरस AV,

सनीरस Pāṇ 4.2.74, Vārtt 1, Pat.

a frail raft कुल्लवः Mn 9.161.

Amended

frailty । I वैकल्यम् Mn, MBh, etc,

वैकल्यता R.

+II विशारदता Rājāt — वैकुल्यम् Kād, Śak,

Sch.

Amended

frame vb । I कृ० caus कल्पयति,

कल्पयते Mn 1. 102, etc.

। II संहन्, संहन्ति śāṅkh śh.

अनुवृत्त

1

framed adj । I कृ०

लृ०

अनुवृत्त

framer । II प्रतिभा m AV, VS.

3112

framing and joining timber । II

काष्ठ घटकः.

3112

framework - I II बन्ध: L.

आर्यभट्ट

प्रश्न : वृक्षः (पुंलिंग आ) ।

May 2. ~~March~~ 1914. The Journal of the Washington

आनन्दमयकाण्डः

(10) $\Delta V = 14.1 \text{ V}$ $\Delta P = 1.4 \times 10^5 \text{ Pa}$ $\Delta T = 11^\circ \text{C}$ $\Delta S = 1.7 \text{ J/K}$

the f.-work तन्त्रम् ŚBr 12, TāṇḍyaBr

22.18.1, 18.5y, 18.5y1, etc moving a line 7. (18.5y1 over)

२५ न मंग

mfn RV having a handsome f. वैदेह mf(इ)

वज्रिह वज्रदेहिन्

mf1 MW संयुक्त संसदीय कार्य समिति १. सिंहसंहरन

mon, having sold E.-word (as a Marxist) डि० प्रवल्दू

mf

R

with the joints and the whole f. of a root

राहमन्स्थि

संचाल

mf R

the wooden f. of a root

आच्छादनम्

1

the wooden f. of which the root is fixed

कूबरः कूबरम्

mf

R

the wooden f. of which the root is fixed (आच्छादनम्) कूबरी, कूबरम्, कूबरम्.

frank adj. I II प्रणयवत् Kālid

प्रणयोपेत Mark P — सशब्द (आ) Kathās

फिरडिन् m L.

आरव

the francoline partridge I कपिञ्जलः

VS, TS, SB, Suśr, etc, v.l. कपिङ्गलः L —

जाङ्गलः Sinhās 26.2.

I II शंकरप्रियः L, तित्तिरि.

आरव

Frankish 11 I I फि. 3.

17881

Frankincense 1 II मुक्तिमुक्तः I रसात्म I .

the heat of burnt

the heat of burnt f. धूपोष्मन् m Kum.

Frankly 1 II प्रणयान् पणगिन, प्रणयिपित्तम् in.

speaking f. स्फटवक्त in. 351.

Frankness 1 I I अर्जवम् 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

Patric 1 I इन्मत्त

6.111.3, 111.3, 111.3, 111.3, 111.3.

f. 111.3 इन्मत्त

a f. man सृणीकः (only 1)

Patric 1 I भातृक

(२५) 4.3.72, 111.3

भ्रातृक

mfn W.

fraternity 1 I भ्रातृत्वम्

RV, etc.

1 II भ्रात्रम्

RV.

fratricide 1 I भ्रातृहत्या

MW.

I I ६६३४

(7.15.12)

अथर्वशिखि) Mn 8.49 and (अच्युतम् neg) 187, MBh, etc

(६६३४ ६६३४ ६६३४ ६६३४) — कपः कपटम्

Pañcat, etc — वचनम् MBh, Kāv, etc — उपधि m

MBh, R, Yājñ, Kir, etc.

I II उपधा — कपट कापटिका vi

— कपटप्रबन्धः — कापट्यम्

कृतः कृतम् I — कृतिपायः — कृत्यः कृतम् L

— कितरी Bālar ← R 5.86.19, Kum, Bhartr,

etc — कौटम् — रम्भः 4.162, MBh, etc

— इति f W — इत्थम्. Up, R — छान्न 2

(Pop. C. 1. 97) Mn, Mān, M, Pāṇini 3.15.1/2, 17.2 — दौर्तिकम्

मनोरादि, दौर्त्यम्, दौर्त्यम् 1.30 — निकृति

f MB, B, etc — निमीलिका 4 — प्रतार. 1 — प्रपञ्च. 1

— फक्षिका 4 — भङ्गः 1 — भङ्गि 1, भङ्गी (190)

L — माया RV, etc — मातम् 1 — मिषम् RV, Bāṇas,

Rājāt — योगः Mn, Kathās — रिप् f RV — रेखा L, छान्न

— विकर्मन n Mn, MB, etc — विप्रलम्भनानि 2 pl 198 —

विभङ्गः Vās — व्यापदेशः MB, RV, etc — व्यतीकम्

RV, MB, etc, व्यतीकानि 2 pl — व्याकृति f 1 —

व्याजः (rarely व्याजम् in f आ) (Māhātmya, etc) —

व्याजीकरणम् Dhātup — सत्तम् L — हरितः MW.

'absence of f.' अत्याजः (Lec, Wiley) (Māhātmya, etc).

कापट mf (ई) n VarBrS consisting of hundredfold

कपटशतमय mfn Bhartr free from f. निष्कपट

mfn (Māhātmya) — निरुपेक्ष mfn (Māhātmya) सौपथ mfn

mfn (Māhātmya, Hec) a great f. आतजातम् (Māhātmya) inclined to

f. वचनप्रवण mfn Kathās living by f. मायोपजीविन्

mfn (Māhātmya) only interest upon f. मायोपजीविन्

mfn (Māhātmya) practitioner of f. वचनयोवः mfn (Māhātmya) practitioner of

व्यायंक्त, वचनंक्त praxx
praxxēising practising f.

खलकारक, खलकारिन् mfn W skill in f. वचनच्युता

fraudul. substitution of f. निवृत्तिभोजन mfn without f.

अव्याजः (only in comp.) Śak, Mālav.

fraudulenti 1 1 1 कपटिन, कपटिक 1 वचक

f (आ) M, 1000, etc सच्छल f (आ) n Kathās.

1 1 1 अनिडभूकः L अन्तकूटिल M

सापेक्षिक $\frac{f}{f_0}$ (ई) $\frac{1}{\lambda}$ — कूलिज $\frac{f}{f_0}$ (आ) $\frac{1}{\lambda}$

कोटि, कोटि, कोटि — कोटि — कोटिक (कोटि, कोटि, कोटि)

— द्वायिक — अगत — ल — लकिल — L

— द्वायिक L — धूर्त — धौर्तिक $\frac{f}{f_0}$ (ई) W

— सापेक्षिक $\frac{f}{f_0}$ (ई) $\frac{1}{\lambda}$ 19.56 — चेइल $\frac{f}{f_0}$ (आ)

(— सिद्धादि) L — फेख L — भइसार्थ

L — भइर $\frac{f}{f_0}$ (आ) W — वच्यनवत् Nir —

वच्युक, वच्युक L — वक्र $\frac{f}{f_0}$ (आ) KathUp, MBh, etc —

वक्रगामिन —, वक्रगति — priv, वक्रगमनम्

— वक्रिन् — राह — (आ) KathUp, MBh, etc, etc

सुवर्ण — सैकैतव MW सव्याज Kālid, Ratnāv

सोपध MBh, Hariv, Hcat सोपधि Kir

रगग L.

to be f. कमर cl 1 कमरति Dhātup 15.47

नस cl 1 (Dhātup 16.26) नसेत Dhātup f.

कूल्कर्मन् 1 Das a f. सविने चक्रम् 1 fx

पक्रिका Rājat 5 f. disposition वक्रोभावः W a f.

पार्श्वम् (पार्श्वः अर्धचर्दि)

योगदानम् योगदानप्रतिग्रहम्

166 a f. कितवः RLP 2.20.2, कितवः a f.

योगाद्यमनविक्रीतम् Mn 8.165 a f. sale, ज्ञानविक्रयः

— योगाद्यमनविक्रीतम् Mn 8.165.

fraudulently ।I सकपटम् mfn sah

सोपाधि.

acting f. प्रच्छन्नचारक, प्रच्छन्नचारिन्

R.

fraught with good ।I भद्रवत् mfn

MBh.

a freak of the mind ।I मनोलील्यम् Hit

freckle (१) I कालकः Pat — जडुकः,

जडुकः L — पिल्लु m Nal.

a f. (compared to a sesamum-seed)

तिलकः (गु रञ्जितादि) Var Brs 50.9, 52.10,

Kathās.

freckles in the face व्यङ्ग्यः सुस the

having limbs free from f. व्यपगततिलकगा-

त्रात Dharmaś 84.

freckled adj I कालक (Pāṇ 5.4.33)

Pat — पारुष्य = (इ) AV.

free abl I उद् , उद्हरति, उद्हरते AV 8.

2. 28, MaitrUp, MBh, Nkr, etc.

to f. from I मोक्ष cl 10 (Dhātup

23. 57) मोक्षयति (abl) Gaut, Yājñ, MBh, etc

— निर्मुच, निर्मुचयति (abl) RV, etc.

III उन्नी, उन्नयति, उन्नयते — कृ cl 2 Ā,

cl 1 Ā, cl 5 Ā, cl 8 Ā (abl or तस्) Pāṇ 5.

4. 49, Rās' — विज cl 6 विजते (cl 1 विनक्ति

Dhātup 29. 23, cl 3 वेवक्ति, वेविकते Dhātup 25.

12) (abl) RV, AV — विज intens वेविक्यते (abl)

RV — विहा, विजहाति (acc) MBh, R, BhP —

व्यावृत्त caus व्यावर्तयति (instr) Maiths —

संलग्न caus संलग्नयति (abl) Bhatt. to f.

from dirt विनिर्लिखन्, विनिर्लिखति Car to f.

from doubts शुब्ध, शुब्ध ८५^Ā (Dhatup 26.82)

शुद्ध्यति R, Mricch to f. from fetters उन्नाह,

उन्नाहति Susr, Kauś to f. from imburities

निष्पृथ TBr, MBh, R, etc to f. from suspicion

विशुध्य caus विशोधयति xāgñ, MBh, R to f. one

self मुच ८६ (Ā and pass with abl or instr

rarely with gen) to f. one's self परिमुच

pass परिमुच्यते RV, etc, परिमुच्यति MundUp.

to f. one's self ^{from} II प्रमुच pass प्रमुच्यते

(abl. instr) Mm, MBh, Bhp, etc — निर्मुच pass

निर्मुच्यते RV, ŚBr, MBh, etc.

III उचल, उचलति Bhp, Hariv, Ragh, Śāk

etc — त्यज el. P. A MBh, etc — परिप्रमुच

(only imper A.) (abl) RV 10.38.5 — सम्प्रमुच

pass सम्प्रमुच्यते (abl) गोपBr to free one's

self from fetters उञ्हाह, उञ्हाहति MBh.

to be freed । I विमुच pass विमुच्यते

Mn, MBh, etc.

। II पू pass पूयते Mn, MBh, etc.

to be f. from । I निर्मुच pass निर्मुच्यते

RV, SBh, MBh, etc.

। II प्रतिमुच pass प्रतिमुच्यते (abl) Mn,

MBh, etc — पविमुच pass पविमुच्यते (abl)

Subh — रिच pass रिच्यते (abl) Vikr, BhP.

विपरिमुच pass विपरिमुच्यते abl MBh.

to wish to free one's self मोक्षे क्ष

मोक्षे Kāth.

desirous of freeing मुमुक्षु म् MBh.

2nd ed.

free adj I स्वधीन इ (आ) Harev, R —

स्वतन्त्र इ (आ) Lāty, Up, Mn, etc.

II अदिति RV 7.52.1 — अनर्गल — अनृत

MBh — अभन्धन RV 7.55.6 — अवश इ (आ)

AV 6.42.3 & 43.3 etc — ^{११}कौट Pāṇ. 5.4.95

— निरकुश MBh, Kāv, etc — निर्गल MBh,

Kāv, etc — निरवग्रह MBh, Kāv, etc — निराकम्बन

MBh, R — भुजिष्य L — वश इ (आ) L — स्वक्षत्र

इ (आ) RV — स्वतन्त्रिन् MBh — स्वयंवश MBh —

स्ववश इ (आ), MBh, R, etc — ^{११}स्वरचारिन् MBh,

Hariv, R — स्वरिन् ChUp, MBh, etc.

not f. II गृह्य Bhatt 6.61.

to be set f. विनिर्मुच्य pass विनिर्मुच्यते

Pras'n Up become f. वृत्त (with मूत्र) f. behaviour

प्रेक्षा the f. choice of a husband स्वयंवरणम्

Bālar, स्वयंवर.

f. from I निर्मुक्त MBh, kāv, etc —

विवर्जित (instr or comp) Up, Yājñ, MBh, etc —

रहित Yājñ, MBh, etc — अपेत (abl or in comp)

निः ind (used as a prefix).

I II उज्झितं MBh, R, Śak, etc — उद्भूत

Prasanna — उन्मुक्त ife Var Brs — उपरत

BhP, Ragh, etc — प्रमुक्त (abl) L — प्रोज्झित

(ife) Var — बोधुक्कत MBh, Kathās, Rājāt —

मुषित (acc) RV — रिक्त (ife) MBh, Kāv, etc

— वज्र ङ (आ) (ife) MBh, BhP — वितश ङ (आ)

(abl) Āpast — विनाकृत (instr, abl or comp)

MBh, Kāv, etc — विनिर्मुक्त (instr or comp)

MBh, Var Brs, Śuśr, etc — विप्रयुक्त MBh, Kāv,

etc — विविकृत (instr or comp) Hariv, Kum —

17001

विहीन (ibc) (instr, abl or comp) MBh, Kāv,

etc — वीत (often ibc) — व्यतिरिक्त ifc Sarwad

— व्यपाकृत (comp) Naish — शून्य (with instr)

RV, etc — शून्य, शून्य RV, VS, TS — शून्य

हीन (instr or comp) Kāv, Kathās, Pur,

Sarwad — समुज्झित (ifc) Prab — हीन

Mund Up, Kātyśr, Mn, MBh, etc f. from

affection उदासीन f. from attachment

सङ्गरहित, सङ्गवर्जित W f. from avarice

लोभशून्य Vishn = लोभविरह f. from change

17282

बहिर्विकार MW, बहिर्विकारम् ind sis 1.33 f. from

danger निर्भय $\pm$ (आ) Mn, MBh, Kāv, etc.

f. from desire I वीतकाम W.

II अप्रणिहित Sukh I — उपरतसुह $\pm$

from disease व्याधिरहित $\pm$ (आ) W f. from

dispute अपरवैज्ज्ञित f. from error शुद्ध

Kāv, Var Br S, Suśr f. from every attachment

निर्मुक्त L = निःसङ्ग f. from evil अपाहितपाप्मन

SBr f. from fatigue परिभ्रमण BhP, Sch.

f. from fear I विगतभयः kathās —

व्यपेतभय, व्यपेतभी MBh.

I II विप्रमुक्तभय Hariv f. from ingatu-

ation and selfishness व्यपेतमदमत्सर Rājñ

f. from passion व्युत्क्रान्तरजस MBh f. from

people विजन Mn, MBh, etc f. from perple-

xity अनुद्विग्न Mricch, etc f. from poison

(of a serpent) विषहीन ŚāringP f. from

properties गुणहीन W f. from Rākshasas

निरक्षस ŚBr f. from sensitiveness (said

of the skin) शून्य f. (आ) Bhp2 f. from

sin विशुद्धिमत Mear — दुष्कृतबहिष्कृत W

f. from sorrow वीतमन्यु MBh f. from

sorrow and fear वीतशोकभय Mn 6.32 f.

from the descendants of Dhritarashtra

निर्धर्तिराष्ट्र MBh f. from vice विशुद्ध

MBh, Kāv, etc — विशुद्धिमत Mear f. from

weariness भाण्टपरिश्रम R — परिश्रमण MBh,

Sch f. from worldly desire असङ्गिण MārKP

— अतिचक्रन्दसः Sm 14 f. from worldly passion.

हयवत L f. (from worldly ties) उद्ग्रान्ति

BhP a f. man अदसः f. motion कामचरणम्

SBh 6.7.3.3 — लोकः RV, AV, Pz, Fz & Sz f. of

युत (in comp) Pañcat 1.10.26, Kathās 60.178

a f. place विविक्तता MW.

a f. space I आकाशः (Ved), आकाशम्

(ifc f. आ) ^{AitBz,} SBh, MBh, etc — लोक्यम् SBh.

III वरीयस् RV f. unrestrained

motion कामचारः to get off f. विप्रमुच pass

विप्रमुच्येत MBh, Kāv, Pur giving f. course in

a river) भेदन ifc Pañcar granting a f.

sphere of action लोकेय f (आ) Āśv-ly

having no f. space निराकाश R having

one's will f. वसितृ BhP having the f.

course of the smoke interrupted विच्छिन्न-

धूमप्रसर Ragh' to make f. सम्प्रमोक्ष, सम्प्रमो-

क्षयति, सम्प्रमोक्षयते MBh to make f. from

उद्भु caus उद्भवावयति At+Bz one's f. choice

स्वैषः śBz one whose course is f. अहतमार्ग

Mricch one whose mind is f. from passion

रजोविरिक्तमनस Ragh quite f. from sensual

desire अतिमुक्त quite f. from worldly desire
अतिमुक्त.

to set f. I मुच caus विमोचयति

Mm, MBh, etc — विमोक्ष, विमोक्षयति MBh.

II निर्गत caus निर्यातयति MW —

न्याय्यथ, न्यायिष्यति MW — परिमुच, परिमुच्यति

AV, MBh, etc — परिमोक्ष, परिमोक्षयति MBh —

प्रतिमुच caus प्रतिमोचयति MBh — विपृत,

विपृतति RV, AV, VS, caus — विव्राध intens

विव्राधै RV 7.36.5 — विमुच, विमुच्यति,

विमुच्यते MBh, RV, etc — विषो, विष्यति RV,

AV, SB₂, Kauś — विसृज caus विसर्जयति

MBh, Hariv, Kālid — विसृज, विसृजति

ChUp, Hariv, etc — सृज, सृजते RV, AV,

Kauś to set quite f. सम्मोक्ष, सम्मोक्षयति

MBh.

set free I विमुक्त Mn, MBh, etc.

II निसृष्ट Mn, MBh — विन्युत R2.17.3

— विनष्ट AV.

being quite f. from सम्प्रमुच्य ind

(abl) SB₂.

to become f. from dust विरजीभू,

विरजीभवति Pān 5.4.51, sch to render f.

from passion विरजीकृ, विरजीकरौति,

विरजीकुरुते Bhp.

becoming free । I मुक्ति f. शब्द, etc.

the being free from विमुक्तता (life) L

साहित्यम् Sāh, Sarvad.

आर्यभट्ट

आर्यभट्ट

freeing. adj । I मोचयितृ Kull. on Mn

8.342.

freeing from मुच, मुच f (इ) f. from

distress विशालमकृत MW.

setting free । I निमोचक म्भ् L.

I-II लोककृत म्भ् RV, AV, TS, etc,

उलोककृत — विशालन म्भ् (इ) ५ MW.

freeing from मोचनम् (abl or comp)

Das, Sukas — व्याप्नोक्तः MW f. one's self

from नैष्पिह्यम् (abl) Āśv Śr.

setting free । I परिमोक्षः MBh, R —

निर्मेकः L.

I-II उद्वासः gana बलादि विष् 5.2.136, Bhp

— व्यनसर्गः ŚBr.

setting free (from any danger) ३५दि f

Kām, VarBr. S.

freed from adj I विमुक्त (abl),

instr or ife rarely ibe) Mn, MBh, etc

— विनिवृत्त ife MBh.

III उद्धृष्ट Ragh, Kum — निर्गति

abl L — प्रतिमुक्त (abl) Ragh, Rajat,

Mārk P — मुक्तिवत् (abl) Kathās —

विप्रामुक्त (instr or comp) MBh, Bhp —

विप्रयोजित (instr) Hariv — व्यावृत्त (instr,

abl or comp) AV, Maitr, Kālid, etc

f. from all desires कामविवर्जित Up f.

from all properties गुणातीत Bhag 14.25

f. from an enemy रिपुवर्जित MW f. from

carelessness हतप्रसाद Kir f. from crime

गतकर्म W f. from darkness हतध्वान्त BhP

विश्रण्टिमिर R f. from debt अवतीर्ण,

अवतीर्णकृता L f. from dust विरजीकृत sis

13.49 f. from enemies हतकपुत्रक MBh

f. from heat हतताप W f. from fetters

विपाश At+Bz, MBh f. from pain दुःखातीत

W f. from qualities गुणविप्रमुक्त BhP

f. from Rākshasas अराक्षस MBh.

f. from sin I पापमुक्त W — क्षीण-

कल्मष Bhag, क्षीणास्त्रव Divyâv.

II पूतपाप, पूतपापमन् MBh — वीतकल्मष

Mn 12. 22 — हतकिल्बिष Mn 4. 243,

हतेनास Bhp f. from soil विशोधित Yājñ,

VarBrS f. from sorrow विगलितरूप Megh

f. from Sugriva निःसुग्रीव ५ (आ) R

f. from taint विशोधित Yājñ, VarBrS —

वीतकल्मष Mn 12. 22 f. from (the evil

effects of a curse विनिवृत्तशाय Kathās

f. from 'the seizer' i.e. Rāhu (said of

the moon) निराह R f. from the Yādavas

निर्धातु Hariv f. from thorns हतकण्टक

MBh one who is f. from his body

निमुक्तदेह MBh

to be f. from विप्रमोच्य (abl) R

having f. मुक्ता SBz, etc.

a free booter । II राहसिकः W.

अरुण

freely । I स्वैरम् ind MBh, Kāv, Vas, etc

— स्वच्छन्दत, स्वच्छन्देन, स्वच्छन्दतः —

स्वातन्त्र्यात्, स्वातन्त्र्येण — निर्विघ्नम्,

निर्विघ्नेन ind Rajat, Sāh — कामम् ind :

RV, TS, Ait Br, ŚBr, ChUp, MBh, R, etc.

— निरगलम् ind Rajat — अनियन्त्रणम् ind

— यथास्वैर ibid यथास्वैरम् ind MBh.

II अनु स्वधाम्, स्वधाम् अनु, स्वधा अनु,

स्वधया, स्वधाभिः — अपराङ्मुखम् ind Vikr —

प्रहेलया ind Pāncat — स्वैरम् ind Mricch.

आरुह

going about freely स्वैरगति mfn śak

moving freely काम-चार mfn (इ) न MBh,

काम-चार mfn (आ) न MBh.

Excellent

freer. adj । II वरीयस् RV, SBh.

eager to be free (from mundane

existence) मुमुक्षु ~~म्~~ RV, Up, etc desirous

of setting free मुमोक्षयिषु, मुमोचयिषु MBh, R.

one who frees from मोक्षयितु (abl) R

wishing to be freed from प्रतिसंजिहीषु (abl)

BhP.

आर्यभट्ट

freedom । I स्वाधीनता, स्वाधीनत्वम् Kār

स्वतन्त्रता Mn, MBh, Kathās, MārK P

स्वायत्तव्यम् Mn 3.31.

। II अक्षौभम् — अदिति ऽ — वरीयस् n

RV — स्वतन्त्रम् Pañcat, Hit.

bestowing f. लौक्य मऽ (आ) n Aśv-Gṛ

the condition of f. अदितित्वम् RV 7.51.1

enjoyment of f. from action अकर्मभोगः

granting f. वरिवौद (VS), वरिवौधा (RV),

वरिवौविद् (RV) msn f. from all desires

वैराग्यम् W f. from all worldly desires

वैराग्यम् Up, MBh, etc f. from anxiety

नैर्मिन्न्यम् Bhartṛ f. from defilement

शुद्धिः ‡ TBh, etc f. from desire वैतृष्यम्

MBh, Bhp, Yogas, etc f. from qualities

वैगुण्यम् W f. from sorrow वीतशोकता Yājñ

f. of the will स्वातन्त्र्यम् Laty, Maitr Up, MBh,

etc — वीरित्वम् MBh, Hariv having f.

मुक्तिवत् mfn Kathās possessing f.

लोकविद् mfn Maitr, लोकविन्दु mfn

Tandya Br to grant f. लोक acc with कृ, दा,

अनुनी want of f. अमोक्षः.

free-will ।। स्वैच्छा Kāw, Rājat, Pañcar

कामकारः Mn, MBh, R, Bhag.

acting of one's own f. कामकारः Mn,

MBh, R, Bhag acting with f. सकाम mf (अ)

n Tithyād come of one's own f.

स्वयंवरागत mfn Kathās endowed with

f. स्वैच्छामय mf (ई) n BhP, Pañcar

having no f. निर्विश mfn (with Buddh)

a kind of doctrine of f. स्वतन्त्रम् Buddh

not having one's own f. अवशिन् mfn

of one's own f. श्रेयसात् ind Kathās, Hīt

— श्रेयसात् (ibc), श्रेयसात् ind VarBṛs,

Kathās, Mārṣ P one's own f. श्रेयसात् Up, MBh,

Kāv, etc.

to be free from passion विरजीभू,

विरजीभवति Pāṇ 5.4.51, Sch.

freeze vb III किल cl 6 किलति

Dhatup 28.61.

इये pass शीयते TS, TP₂.

to cause to freeze I I इये cl 1 श्यायति

SB₂.

freezing adj III शिशिर ± (जा) R,

Var B₂S, etc. — शुशीतल MBh, Kāv, etc. —

हिमशीतल W.

freezing I II प्रासचः TS (Sch).

freight । II अनुतरम् L — तरपण्यम्

Diryāw, तरी — तारिकम् (?) Mn 8.407 —

तारिम् Mn 8.408 — नौयागिन् mfm Mn 8.409.

one who receives f. तरपाण्यकः Buddh,

L.

freight ⁿ II कपोतपालि — कपोतः — कपोतः

the frenum of the prepuce । II सीवनम्

L.

frenum praeputii । II सार्थसूत्रम् Gal.

frenum । II प्रैषः L — मुद् ± W —

सम्मादः L.

demonical f. आनेशः Bālar, Kād.

frequency । II सुलभत्वम् Var Br.S,

Mālar.

frequent adj I आभीक्ष्ण L.

III पुरुतम RV — प्रचुर ङ (आ) — बहु

ङ (वी, उ) RV, (rarely in Mand 1.9), AV, etc

— भूरि RV, etc — भृश Mn, MBh, etc —

शश्वत् ङ (ई) RV — शश्वत्तम RV.

f. coughing परिकासनम् Ap ५१ f. humili-

liation प्रचुरपरिभवः Bhartṛ the f. perfor-

mance of sacrifices यायष्टि ङ Pān. 1.1.58,

Vārtt 7, Pat f. mentioning शीलनम् Pat

f. sneezing परिश्ववः AV more f. समारब्धतर

Nidānas.

frequent ७६ । I संसेव्, संसेवते subh,

Pañcar — परिषेव्, परिषेवते Kār, Pur, Pañc—

आसेव्, आसेवते, (rarely) आसेवति.

। II उपधा, उपधाति RV, AV, Āśv Gṛ, MBh,

BhP, Kathās, etc — उपसेव्, उपसेवते MBh 13,

R, kām — जुष ८६ जुषते, ८३ irr जुजोषति,

rarely ८१ जोषति MBh 3, 5, 14, Phatt 14.95

— निषेव्, निषेवते (acc) Mn, MBh, etc —

मृग ८४.१० (Dhātup 26.137, 35.46) मृगयति,

मृगयते, (मृगयति) MBh — शील ८५, (८१.१०)

शीलयति Bhām — सभाज् ८६ १० सभाजयति,

(rarely सभाजयते) Car, Kathās — समि intens

समीयते RV — सेव् ८६ १ सेवते, (rarely सेवति)

Mn, MBh, etc.

who frequents holy places कृततीर्थ mfn

W.

frequented adj I संसेवित — आसेवित.

II अभिजुष्ट MBh, etc — आक्रान्त Mn, R

उपयात — गत RV 7.57.3, R, Kum —

पेषित Ragh 11.51 — जुष्ट (RV 9.42.2, AV, Pāṇ

6.1.209 f) MBh, R, Bhp — निर्जुष्ट Bhp —

निषेवित Mn, MBh, Kāv, etc — पूजित MBh —

शीलित f. — संनिषेवित MBh — सेवित.

not f. अनावृत्त AV f. (as a place) संस्थित

Mn 8.371 f. (as a sacrificial ceremony)

समर्थ RV f. by बन्धू f. life Bālar 3.20 —

संज्ञा (instr or comp) MBh — आचरित

MBh 3.2651, R, Bhp, etc f. by tigers and

and deer शार्ङ्गमृगसेवित MBh f. by the depart-

ed पौराचरित Da's little f. निराकुल Kathās

no longer f. (as temples) जरात f. (अती)

RV, AV, etc (often in comp [Pāṇ 2.1.49]) Kauś,

Arśv Gṛ 4.2, MBh, etc not a passage which is

f. असंघरः Kāty Śr not yet f. अगतम् AV

a place f. by all ठः L.

to be f. ।I संसेव्य Kathās — आसेव्य

Kāvyapr.

III निषेया MBh, Hariv — सैवितय Hariv.

~~to~~ to be f. by सैव (gen) Hariv, Pañcat,

Kathās being f. संसैव Kathās.

frequenting न । I संसेवा Bhp.

I II निषेवणम् MBh, Yājñ, Suśr, etc

समाक्रमणम् Pañcar Bz, Ragh — सेवा Cān, Subh.

frequenting an abode ओकः सारिन् mfn

Ait Bz f. assemblies सभाप्रपादिन् mfn

Nīlar Up f. burning grounds आशानगोचरं

mfn Mn 10.39 — आशानिक mfn Buddh

'f. lake Mānasa' मानसचारिन् m Hariv f.

the banks of rivers वृत्तचर mfn Suśr,

वृत्तचर mfn Bhr Bhp.

frequenting adj | I आसेविन Kathās.

| II निषेवक MBh, Bhp — भाज (mostly

ifc, exceptionally with gen) Kāv, MārkaP.

सेविन (only ifc) MBh, R, etc.

the act of frequenting सेवनम् (comp)

Kāv, Pañcat, Bhp

frequently | I सुबहुधा ind Heat, सुबहुशः

ind MBh, Märkp.

| II कुविद् ind (gana चादि), [Sāy] RV

4. 51. 4 — पुरुध, पुरुधा ind RV, AV —

बहु ind RV, etc — बहुलम् ind Nir, Prāt;

Pāṇ — भूरी ind RV, etc — भृशम् ind etc.

भृशम् ind R.

to be frequently भू intens बोधनीति,

बोधनीति, बोधनीति, बोधनीति BHP, Bhatt f.

applying प्राप्तिः (often if with f आ! f.

performing sacrifices यज्ञशील म्फु. म्फु

11.20 f. practising प्रायः (often ये, with

f. 311) f. using प्रायः (often ये, with f

311) sung of f. अवगीत म्फु. Rājat to

use f. परिशील, परिशीलयाति Kāv.

fresh adj । I प्रत्यय ~~म्~~ (आ) MBh,

R, Kāv, etc. — सरस (आ) Mālav, Sis,

Sāh — अभिनव (आ) — लक्षण (इ) [Pān.

4.1.15 Vārtt 6, Pat.] RV), (४ कर्पिलकादि.

Gāṇar 447) MBh, R, Kum 3.54, Suśr.

II अभिनवसू RV 10.160.1 — (as blood)

अभ्यग्र (आ) Bhatt. — अयातयाम् ŚBh, MBh,

3.1+005, Bhp — अयातयामन् (म्नी) ŚBh,

Ait-Bh — अवात (आ) RV 1.52.4, 62.

10 & 8.79.7, अनान MBh 2.704 — अङ्गुष्ठा

† (आ), Sāṅkh Śr, Goleh, Mn 11.64 — आर्द्र

† (आ) AV, SBṛ, R, Suśr, MBh, etc

आर्द्र † (आ) Kathas — इष्यु RV 1.120.5

इषिर — (तुनः) Pāṇ 4.1.15, Vartt 6, Pat,

‡ कपिलकादि Gaṇar 447 — नव † (आ) RV,

etc — नवक † (इका) Vās — नवजा, नवजात

RV — नवीन † (आ) Kāv — नवीयस RV

निजर BHP — निस्तन्द्र, निस्तन्द्रि, निस्तन्द्री R

— नूतन † (आ) RV, etc, नूतन † (आ) RV,

BHP — नूतनमौवन Kathas — प्रालिनव

प्रत्यक्ष मेधम f (आ) AV — नवस्वत् AV, VS

— नमोदस U. 4. 228, Sch — विस्वेद BHP —

विमलान W — सद्यस्क Sush — सद्यस्तन f

(इ) L. — (as flowers) हृषिता MBH

हृषिता f (आ) T Ar.

abounding in fresh grass शाद्वल (often

written शाद्वल) abounding in f. grass and

fuel प्रभूतमवसेन्धन Pañcat ever f: अनुषिन्धु

अनुषिन्धु.

fresh butter I II दधिजम् L — दधिसंभवम्

Gal — दधिसारम् L — नैवेद्युतम् L — पिण्डम् L.

fresh fever सद्योज्वरः Bhpr f. blesh

सद्योभासम् Can f. from the mill-stone

दुषच्छारद Pān 6.2.9, Kas f. — meat

अपिषम्, अपिशम् L f. water नवाम्बु न MW

f. with young grass शायहरित L f. youth

नवयौवनम् Bhartṛ having a f. bed of

sacrificial grass जीववर्हिस AV 11.7.7 having

f. ~~gar~~ garlands and free dust हवितास्येजा-

हीन Nal quite f. अपमृषित Venis to be f.

इषम Nom इषमति, इषमते RV, Āśv Śr to

become f. लकणम Nom लकणमते Hariv 4745,

Sus'r 4.26.27, Pañcat 5.1.14, Bhartṛ 3.9

to make f. लकणम Nom लकणयति Mālatīm

5.6 to remain f. लकणम Nom लकणयते

Hariv 4745, Sus'r 4.26.27, Pañcat 5.1.

14, Bhartṛ 3.9. -

freshen I II नवतर mfn ŚBr.

31.1.84

freshness I प्रत्यगता, प्रत्यग्रत्वम् W

प्रत्यगता Kād — सरसत्वम् Sukh.

I II अमलानि f L — अमालयामता S'Br, AitBr.

अमालयामत्वम् 152 — आद्रिता, आद्रित्वम्

इष, इषि f — नवता Kum — नवत्वम् Rājat

— वैशद्यम् mfn. Susr, Var Br S, Sarvad.

blooming with the freshness of the youth.

नवमौवन mf (आ) n (Śringār) = नवमौवनवत्

(mw) mfn deprived of f. परिमलित mfn W

feeling of bodily f. लघुता Kārand

preserving the f. of youth वयः रक्षणं मfn

Suzr.

आदि

flowering freshly । I प्रत्यग्रशरत् मfn

Prab.

freshly milked सद्यः दुग्धं मfn Laty.

आदि

pret ful । II आत्मद्रोहिण mfn L.

आत्मद्रोहिण

not friable । II अजस्र mfn.

अजस्र

friction । I संघर्षः MBh, Kāv, etc

निमन्यनम् Vail, Suṣṭ — मथनम् BHP

विमर्दः MBh, Kāv, etc.

। II अभिघर्षणम् L — आघट्टनम् L

आघट्टना Śiṣ 1. 10 — आघर्षः Śiṣ — आघर्षणम्

L — उपमर्दः — घर्षः R 2. 54. 6 — निर्घर्षणम्

Saṃ — परिमार्गः W — संघट्टः MBh, Kāv, etc

— संघट्टनम् Rājāt — सम्मर्दः Prataṭ

सम्भट्टनम् Siṃhās — विघट्टना Bālar,

विघट्टनम् Śiṣ — विनिष्पेक्षः MBh — व्याघट्टनम्

W, व्याधृष्टा Śis — स्वतन्त्रम् Śis — रफात्तनम्

Kull.

to be excited by friction (as fire).

निमन्थ्य mfn TS, Śas causing f. 'आधृष्टः

L f. for producing fire आधिमन्थनम् RV 3.

29.1 kindling fire by f. मन्थन mfn Nir

3.14 producing fire by f. अग्निमन्थ्य mfn

production of fire by f. अग्निमन्थनम्

Āśv Śr relating to production of fire

by friction. अग्निमन्थनीय mfn Āśv Śr

strong f. रुचयम् L suitable for f. for

producing fire (as wood) अधिमन्थन म्भ

SBz. to use ~~for~~ f. upon any part of the

body with the object of producing offspring

from it. मथ् ८. १ मथति, मन्थति, मन्थति

(Ved. and ep. also मथते, मन्थते and मन्थति)

(with ऊरुम्, हस्तम् etc) Hariv, BhP violent f.

मद्: MBh, Var Br S the wood for kindling fire

by f. निमन्थदाक n L.

Friday । I शुक्रवारः Sūryas, Inscr,

शुक्रवासरः, A.

। II कुलवारः Tantras, कुलिकः — शुक्रवारः

MW — शुक्रदिनम्, शुक्रवासरः Inscr.

अमर

friend n । I मित्रम् TS, etc — रुहे ५

m ŚrS, Mn, MBh, etc, रुहेजनः MBh, R

वयस्यः W, वयस्मः (often used in familiar address) MBh, Kāv, etc, वयस्मकः Kathās —

सरवः (ये for सरिव) R, Kālid, etc, सरिव

m RV, etc — बन्धु m MBh, Kāv, Bhp

बान्धवः (ये + आ) Mn, MBh, etc.

† II अनेष्टु m — अनुकम्प्यः ApEg. —

आकन्दः (only in अनाकन्द) — आपि m RV,

VS — आप्यम् RV 7.15.1 — आपः — आर्मः L —

उत्तरसाधक मप — ऊमः RV, AV 5.2.1, 3,

Ait Br, Śāṅkh Śr — ओमः RV 1.3.7, ओमन

म RV 5.43.13 — नन्दनाः — नन्दिनधनः L

पक्षः — (ये ह आ ० इ) मभ, Kāv, etc

परस्परसः W — उक्तमः L — प्रणमिजनः Kālid

— प्रणमिन् म Kum 5.11 — प्रावित् म RV,

ŚBr, Kāty Śr — प्रियः Gaut — प्रियकृत म

W — बन्धुजनः Bhartṛ — भरुम् म L —

मित्रः RV, AV L in later language mostly

मित्रम्) — मित्रम् म L — मेदिन् म RV, AV, Br

मैत्रः Pāṇ 5.4.36, Vārtt 4, Pat, मित्र —

वनु m RV 10.74.1 — वनुर mfn — वयसः

RV 9.68 — वल्लभ mfn (आ) n (Pāṇ 3.12.5)

Kāv, Kathās, etc. — वहति m — विभावः L —

विहति m W — शाकः RV — सचाभू m RV —

सचिवः — सध्वज m Śis — सपक्षः Kāv,

Kathās — समानः TBh, Cāṇ, Bhp — सम्बन्धः

(ये ह आ) Āpast, MBh, Bhp — सम्बन्धकम् MW

— सवभस m RV, Ragh, Kathās — सहचरः

Kālid, Śis, Bhp — सहचारिणी R, Kathās —

सहभाविन् m W — राहायकृत् m Kāśikh —

सुरभि m् पश्चिम (इ: ०२ इ) m L — सुहाय

mjn AV — सुहृदः MBh — सौहृदः Parcat —

स्निग्धः L — स्निग्धजनः MW — स्नेहन् m

only L, स्नेहितः W, स्नेहिन् m L — स्वः AV,

etc — स्वकः — स्वपक्षः MBh, Sūśr, BhP, स्वपक्षाः

m pl — हितः mn, MBh, etc.

not a friend । I असुहृद् m x N. फ

the acquisition of a f. सुहृत्प्राप्ति f

Sāmkhyak the advice of a friend f.

सुहृदागमम् MBh the affair of a f. प्रणयिक्रिया

Vikr 4. 31 'arrival of a f.' सुहृदागमः as a

friend सखिवत् ind MW attended by a f.

समिन्न mfn MBh a bad female f. कुसरवी

Kathas a bad friend^{f.} कुमिन्नम् Pañcat, etc.

कुसोहृदः being the friend^{f.} of the 3 worlds

(Indra) निबन्धु mfn RV 7. 37. 7 belonging to

a f. मैत्रि mfn (इ) न Mn, MBh, etc. belonging

to a friend's gift साखिवत्तय mfn g

सरस्वादि a benevolent f. हितमित्रः MW

Bharānī's f. भवानीसरवः Bālar the business

of a f. प्रणयिक्रिया Viker 4.31.

coming from a f. I मेन mf (इ) न Mn,

MBh, etc. — सौहृद mfn R.

I II मित्रिय mfn RV, AV.

a confidential friend जरः RV 10.7.5 &

42.2 a dear female f. प्रियसरवी Daś.

a dear friend I प्रियसुहृद m Mit —

प्रियसरवः MBh, Bhartṛ, Megh — प्रियवधरयः

MW.

I II मामः Pañcat.

the desertion of a friend सुहृत्त्यागः MW

desiring a f. मित्राङ्गु mfn RV the dissolute

f. of a prince भुजंगः Kāvyad a false f.

मित्रदुह mfn Maitr S, TBz, Mn, etc.

a female friend I I सरनी MBh, Kāv, etc

— वयःस्था L, वयस्या Māricch, Kathās,

वयस्यिका Mālav.

+ II द्वितीया Kāth १४. ३३ — सरनीजनः Śak

— सहचरी Kālid, Kathās — सुहृद् f Gobh,

Raus — सुहृन्नारी Cāṇ.

the female f. of a mother जन्मा L a

firm f. स्थितप्रेमन् m L f. and foe

मित्रामित्रम् n sg Mn 12.79 a f. at all times

सर्वकालमित्रम् Mricch ~ f. from boyhood

बालमित्रम् Mricch (prob.) - ^{f.} friend of all

निखामित्रः RV, etc a f. from childhood

सहपांसुः क्रीडित mfn Rād — सहपांसुः क्रीडः L f.

from infancy निसर्गसौहृदम् Mālatīm f.

in general सधमद्, राधमाद् m RV, सधमादिन्

mbn Ait Br, सधमाद्यः RV.

a friend in need । I आपत्सहायः Rajat

— कृच्छ्रद्वितीयः Car.

+ II साम्परायः MBh 1.723 (Nīlak).

'friend-killing' मित्रघ्ना mbn MW —

मित्रकृत् m Hariv a f. of गोचारिक mbn (in

comp) Divyāv the f. of a bride-groom

जन्मः RV 4.38.6, AV 11.8.1 f, Golih 2.1.13,

MBh 1.3, Kathās the f. of a fool बालसखि

m Subh a f. of all creatures मैत्रः L f.

of an enemy आरिप्रियः 'f. of ashes' भस्मप्रियः

Sivag a fair f. of Brahmins (said of

Vishnu) ब्राह्मणप्रियः Vishnu f. unconnected

by birth. सहजोदासीनः W - f. of Cakra

(-vāka) birds (supposed to couple only in

day time)' चक्रमान्दीनः L a f. of children

पुनसरवः Hariv 'f. of clouds' पयोदसुहृद m

Sāh — घनतालः L, घनतालः f. of darkness

कृष्णानन्दु m Lalit a f. of everyone

सर्वप्रियः MBh.

~~friend~~ 'friend of fire' । I अग्निसखः L.

। II अग्निसहायः L — हुताग्नि सहायः ऋषि.

'friend of Gāyatrī' गायत्रीवल्लभः f. of

immortality अमृतबन्धु m RV 10. 72. 5 a f.

of Indra इन्द्रसखः Suparn a f. of Indra

मनमथसखि m MW f. of love मनमथसखः L

— मनमथबन्धु m Year f. of mankind

जलबान्धनः Kalyāṇam 'f. of month Caitra'

पर्वतसखः L, Sch 'f. of mountains' गिरिवान्धनः

'f. of Nārāyaṇa' नारायणप्रियः L 'f. of

Nectar अमृतबन्धु m L 'f. of Parvati'

मावर्तितानवः L 'f. of Pūshan' प्रथमिनः L 'f. of

relations बन्धुमित्रः Kathās.

'friend of Spring' I वसन्तबन्धु m,

वसन्तसरवः L, वसन्तसहस्रः Das.

II मधुसरवः L — मधुसुहृद् m L, Sch.

'friend of the bottle gourd'

अलाबुसुहृद् m L a f. of the family कुलमित्रम्

W a f. of the f. मित्रमित्रम् Kām a f. of

the goddess of fortune लक्ष्मीसरवः Rajat

f. of the gods देवसरवः VS 23.49, देवसरिव m

R (B) 4.43.17 — देवायि m RV 10 'f. of the

law धर्ममित्रः Buddh.

'the friend of the lotus' I कमलबान्धवः

Rād.

I II अञ्जबान्धवः — सरसीरुहबन्धु m Year.

'f. of the moon' सोमबन्धु m L 'f. of the

Pāṇḍavas' पाण्डुवामनः L 'f. of the prince of

Videha (Sītā) वैदेहीबन्धु m Ragh 'f. of

the rainy season वारिषाप्रियः L 'f. of the

sick रोगिनलूभम् L a f. of the whole world.

विश्वबन्धु m BhP 'f. of Vāsudeva' वासुदेवप्रियः.

MBh 'f. of water' जलबन्धु m L 'the f. of

wind अनिलसारव, अनिलसारथि [MBh] m.

a f. of women रभीमरवः VS 'f. of wine'

मदिरासरवः L (esp.) a f. who asks a woman

in marriage for another अयमन् m RV, AV,

SBh, TBh given by a f. मैत्र मत् (इ) न MBh,

MBh, etc.

a good friend I सुमित्रः RV सुसारि

m Sis — सुबन्ध mfn RV, AV, Bhartṛ —

सन्मित्रम् Bhartṛ.

I II सुबन्धनः MBh — सुषस्वि mfn RV

स्वापि m RV, VS, Ait Br.

having a friend सुबन्ध mfn Hil- having

had f. दुराक्रन्द mfn Pañc 4.31 having no f.

असुहृद् mfn MBh 12. 6485. - निराक्रन्द mf

(आ) n Mariv having the wind for a f.

(clouds) मरुत्सरव mfn Ragh an intimate

f. अभ्यन्तरकः L (esp.) a king's f. सन्धिनः

Gaut Mn, MBh, etc a king who is the f.

of a neighbouring king and checks the attack

made on him by another आक्रन्दः Mn 7.207,

Var BṛS, Kām like a f. सखिवत् ind MW

— मित्रवत् ind (acc) Kāv the love for a

female f. सर्वस्नेहः Śak 'merchants f.'

वशिष्ठबन्धु m L a minor f. उपमित्रम् Nālak

'moon-f.' चन्द्रसाधिवः Gal my f. मत्सखि

m RV a natural f. प्राकृतमित्रम् W near

a f. उपकान्तम् ind Kir 1.19 not an intimate

f. उपमितम् Nālak 'not having a f.' अग्नि

mf Pāṇ 6.2.116 — अग्नि mf office of the

f. of a king सावित्र्यम् MBh, Kāv, etc. one's

own f. स्वबन्धु m Mn 2.207 one who has

become a f. मित्तां सम्प्राप्तः one who injures

a f. सुहृदकुह mf MW one who is

neither f. nor fce उदासीनः one whose f.

is Indra इन्द्रमेदिनं mf AV 5.20.8 'Rama's

f.' रामसारवः L a real and constant f.

युगानाबन्धु m MW relating from a f.

relating मित्रिम mfn RV, AV relating to a f.

सारवेय mfn Pāṇ 4.2.80, सारवम mfn Katy Śrī

— सौहृद mfn R 'serpant's f.' फणिप्रियः L

similar to a f. ससरिव ind Pāṇ 2.1.6

Siva's f. इशसरिव m the son of a f. सौहृदः W

speaking like a f. (but not being really one)

मित्रमुरव mfn MBh the speech of a f. सुहृदात्म्यम्

MBh 'the sun's f.' आदित्यवन्द्य m a true,

I. सन्मित्रम् Bhartṛ a well-wishing f.

कलमाणमित्रम् Kārand 67.1 a woman's female

f. आति f. Kum, Sāh, Amar, Śis, etc

जोता L.

to attach one's self as a f. सरनीय Nom

सरनीयति (instr) RV to attend as a f. सरनीय

Nom - सरनीयति (instr) RV to become a f.

मित्रीभू, मित्रीभवति Kathās (prob.) to desire for,

a f. मित्राय Nom मित्रायते made a f. बन्धुकृत

mfn Sāh - मित्रीकृत mfn Kathās to make a

f. f. बन्धुकृ Bālar making a f. मित्रकृत्य

ind 3 to make anyone a f. मित्री कृ,

मित्रिकरोति, मित्रिकुरुते R Anuker, kām, etc. to

seek to make anyone a f. मित्रिय Nom,

मित्रियति R Anuker, Bhatt to think anyone a

f. मित्रिय Nom मित्रियति Var Yogay to treat

anyone as a f. मित्रिय Nom मित्र मित्रियति

Var Yogay (prob.) to wish for a f. मित्रिय

Nom मित्रियते — मित्रिकृत mfn Kathās a f.

(collect.) प्रणमिजनः Kālid.

friends । I सुहृज्जनः MBh, R, सुहृज्जनाः

m pl — सुहृदो जनाः.

I II आश्रवर्गः Mālav - स्वकाः m pl Mricch,

BhP - स्वकीयाः m pl MBh.

along with f. समित्त म्भन् MBh 'any f.

whatsoever सामि कानि च मिताजि attended by

female f. सरवीसहित म्भन् MW belonging to

the f. of anyone मित्र्य म्भन् (ife) ४ वञ्छादि

desirous of f. मित्रकाम म्भन् Mārkp female-

f. (collectively) सरवीजनः Śak having benevolent

f. हितमित्र म्भन् RV 'having Brahman for

f. श्रममित्रः Mārkp having good f. समित्त

मित्र (आ) न RV, TS, Bhp — सुखरिव मित्र RV

— सुमित्र मित्र RV, VS.

having f. I ससहृद मित्र MBh, ससहृज्जव

मित्र MW — सखिवत् मित्र RV.

I सपक्ष मित्र MBh, Hariv, etc — मित्रवत्

मित्र MBh, R, Pañcat.

having f. near one's self अन्तिमित्र मित्र

VS having many f. बहुमित्र मित्र Apast —

भूरिसख मित्र Hiran.

having no f. I अनापि मित्र (nom इ:) न

RV 10. 37. 6 — ३२न्म mfn (आ) न R, BHP —

दुराक्रन्द mfn Pañc 4.31 having the Brāhmanas

for f. ब्रह्ममित्रः MārKP having the Maruts

for f. मरुत्सरिव (only Nom m f मरुत्सरवा)

RV, Śāṅkh Śr having us as f. अस्मत्सरिव m

(nom अस्मत्सरवा) fn, RV 6. 47. 26 a lady's

female f. आलिजनः Amar, Prasamar loving

one's f. प्रियसरव mfn Laghuf making f.

through a Śrāddha श्राद्धमित्र mfn Mn 3.

140 making f. with low people हीनसरवम्

L 'meeting of f.' प्रियसंगमनम् Hariv 7647

a multitude of f. मैत्रम् MBh (Nilak) one

who has good f. सत्सहायम् MBh W one who

has virtuous f. सत्सहायम् MBh W one who

makes good f. सुमित्रधसम् MBh Maitr S, VS

possessing f. प्रियवत् MBh Bhāṣ together with

female f. ससरवीका Kathās without f. निर्वन्धु

MBh.

to make friends with । I मित्रिभू,

मित्रिभवति (instr.) Kathās.

I II प्रियाय Nom प्रियायते (instr) RV.

1

friendliness / I मैत्री MBh, Kāv, etc.

I II आनुकूल्यम् — पशुपासनम् Pratāp —

मैत्रीदानम् Dharmas 105 — सुहृता, सुहृत्वम्

MBh, Kāv, etc — सूनृता Kath Up, MBh, etc

— सौजन्यम् Mṛicch, Śis.

friendly adj । I मैत्र ऋ (इ) Mn, MBh,

etc. — मैत्रीमयः ऋ (इ) Hcar — सखितः L

सौजन्यवत् Prasang — हित ऋ (आ) Mn, MBh,

etc.

। II अनुकूल ऋ (आ) — अहणान RV 7.86.

2, 10.116.7, अहणयिमान RV 5.62.6, 10.109.29

AV — आप्य RV 3.2.6, आप्नात RV — कृतमैत्र

— कृतोपकार ऋ (आ) — नासत्य — निद्रोहि Rājāt —

परहित W — परेतार Rie 1.14 — प्रीतिप्रमुख —

भद्र ऋ (आ) RV, etc. — मैत्रिन् Pañcar —

मिलिय RV, AV — मैत्रेय MBh — शग्म ऋ (आ),

शग्म ऋ (आ) RV, AV, ऽभृ — शन्तिव ऋ (आ)

AV — शान्त AV, etc — शिव ऋ (आ) RV, etc —

संसर्गिन्, W — संस्तुष्ट MBh, R, Mahiv — सप्रणय

MBh, Rāv, etc — सम्मोदन ऋ (इ) Divyāv —

सम्मोदनीय (Mahāvry) सम्मोदमान (Divyāv),

Divyāv — सारवेय Pāṇ 4.2.80, सारव्यम् Kātyā.

— सामन्य — सामपूर्व R — सुरभि ऋ (इ=०२इ)

L — स्मृत ऋ (आ) Mn(3.150), MBh, etc —

सूपवञ्चन ऋ (आ) RV — स्निग्ध Mn, MBh, etc

— स्नेहिन Cat — स्नेह f (आ) Hariv, Kālid,
Kathās, etc.

becoming friendly disposed अन्वश्यम् ind

Pāṇ 3. 4. 64 be reft of f. feeling गतसौहृद

MBh 3. 2776, BhP 4 being on f. terms with

संहित (instr) MBh — सम्प्रिय (instr) VS,

TS, ṅṛS 'by f. means' साम (ibe) साम्ना,

सामभिः even i.e. f. towards प्रगुणिन (loc)

MBh f. acceptance प्रतिनन्दनम् AV f. advice.

हितवचनम् Mit, हितवाक्यम् Cat a f. adviser

हितवादिन Jatakam f. alliance with

प्रीतिसंगति ‡ (instr) Sāring P f. and just

and useful and wise (as speech)

सामधर्म्यनीतिमत R a f. counsellor हितवादिन

Jatakam a f. discussion प्रीतिवादः MW

f. disposed अभिमुख (with gen or instr)

‡ (ई rarely अ), R f. disposed to Kanvas

कण्वसरिव m RV 10. 115. 5 f. disposition

मित्रभावः MBh, Hariv, etc. — प्रीति ‡ MBh, Kāv,

etc. f. greeting कौतुकम् L f. inquiry कौशलम्

L a f. instructor हितोपदेश RV f.

invocation सुमन्तं m RV 1.129.7 f. manner

मधुरम् Hariv (only मधुरेण ind) a f. message

प्रियसंदेशः A f.-minded मित्रम् L — हितबुद्धि

Mit a f. office मित्रकामम् MBH, R, मित्रकृति

f. AitBr 3.4 (Sāy), मित्रकृत्यम् Ragh,

Pañcat — मैत्रिक (ifc) Pañcar a f. person

सुहृज्जनः MBH, R f. speaking मधुवचस RV.

friendly speech I कल्याणवचनम्.

I II प्रिय भाषणम् Mit — प्रियवचनम् Vikr —

प्रियवचस् n Sāh — प्रियोक्ति f Sāh — मद्रनाच

f BHP.

friendly to सङ्गतः (instr or comp) Gaut,

Rājat f. to all कृतशूलमैत्र f. to man

मनुष्य f (आ) RV, AV, SB f. to men

मनुर्हित RV (prob.) f. to Viśpalā (said of the

Aśvinas) निश्पत्तावस् RV f. towards निपुण f

(आ) (loc or प्रति Pāṇ 2.3.43 f. way) मैत्रायणम्

मित्र f. words प्रीतिवचनम् A, प्रीतिवचस् n Mit

— परिसान्त्वनानि n pl Kād in a f. way

प्रीत्या ind Mn, R, Ragh, etc in a f.

manner मित्रधा ind VS, AV — सोपग्रहम्

ind Kād in a f. tone सामकाष्ठम् ind VP

'in a f. way' साम (ibc), साम्ना, सामभिः

in ~~an~~ unfriendly and f. manner

प्रतिलोमानुलोमतः ind R not f.-minded

अहितमनस one whose words are f.

प्रियवचन Sāy. on RV 1.13.8 perfectly f.

सामप्रधान Car a present made at a

religious ceremony to secure f. regard

पेशाची W to receive in a f. manner

विग्रह, विग्रहणाति, विग्रहणीते (Ved. also

विग्रहणाति, विग्रहणीते) MBh receiving f.

offices प्रीतिभाज Kathas smooth i.e. f.

towards प्रगुणिन् (loc) MBh speaking f.

advice हितवादिन Jatakam speaking f.

words सुभाषिन MBh the use of f. words

सामप्रयोगः श्रुतम्.

very friendly । इ सुहित f (आ) W —

अतिसुजन.

I II अयम्य RV 5. 85.7 — सुप्रीत f (आ.)

MW — सुहृत्तम MBh.

with friendly intention हितबुद्ध्या to

become f. with उपरक्षा, उपतिष्ठति, उपतिष्ठते

to act in a f. manner मित्र Nom मित्राति

Śate. to act in a f. way towards अनुकूल्य

Nom अनुकूल्यति to be f. मैत्राय, मैत्रायति

Divyâv.

अयम्य

friendless adj । I निःसुहृद Var Br. —

अबन्धु RV 1. 53. 9 & 8. 21. 4, AV 6. 122. 2 —

— बन्धुहीन W.

। II असहाय Mn 7. 30 & 55, Sāring —

पुरुषोक्तिक W.

Zincut

मित्रता । I मित्रता । MBh, RV, etc, मित्रत्वम्

मैत्री — मैत्री ।

सख्यम् RV, etc सखिता MBh, R, सखित्वम् RV, etc,

सखित्वम् RV.

अभिनीति । I — अजर्यम् — आपित्वम्

आप्यम्

प्रकरः

प्रकरः

प्रणयः

प्रणयः

प्रणयः

बन्धुभावः

मित्रकर्मन्

मित्रम्

मित्रविषयः

मित्रस्नेहः

मैत्रकम्

मैत्रचित्ता

मैत्रम्

मैत्र्यम्

युतकम् — वयस्यत्वम्, वयस्यभावः, वयस्यकत्वम्

संस्पृष्टभावः — संस्पृष्टम्

सार्वभौमः, सार्वभौम्यम् — संधानम्

सम्बन्धः (संज्ञा आ) सम्बन्धः, सम्बन्धः

सम्बन्धकम् MBh, R — सहाय्यत्वम् R, Pañcat, Kathās,

सहायता, सहाय्यत्वम् — सार्वभौम्यम् — सार्वभौम्यम्

साहाय्यम् W — सुहृत्ता, सुहृत्त्वम् MBh, Kāv, etc

सौमित्रम् — सौहार्दम् — सौहार्दयम्

सौहार्दम्, सौहार्दम् — हार्दिक्यम्

यथासर्वम्

प्रीतिकर्मन् प्रणयविभुरव (इ)

गतिमोहद 4

contracted (as f.) बद्ध mfn R, Sak cordial f.

मोहदयम् युवादि प्रीतिभान्

दृढमोहद (इ)

युतकम् मोहदयम्

(आ) (सह)

मोहदिम् (मोहदिम्) मोहदिम्, मोहदिम् (मोहदिम्)

साप्तपदीनम्

(मोहदिम्) (मोहदिम्) (मोहदिम्) (मोहदिम्) (मोहदिम्)

Kum, Pañcat

the f. of low persons

रवत्प्रति

f

W

the f. of wicked persons

रवत्प्रति

f. d.

friendship with 1 I सौहार्दम्

(gen or loc) Sāṅkh'Sr,

MBh, etc

— सौहार्दम्

(ifc

f आ)

(loc

or सह

or comp)

Mbh, R, etc.

1 II सङ्गतम्

(instr

gen or comp)

Ratn, etc,

Mbh, etc

— सम्प्रति

f (instr

gen or comp)

Ratn, etc,

सह)

Mbh, etc

Mbh, etc

— स्नेहः

(स्नेहम्

— अर्थ-वादि

ifc

f आ)

(सह) Ratn, etc, etc.

सह

f. पापमित्रत्वम् 1 महामैत्री

मित्रकर्म (मित्र)

f. स्नेहव्यक्ति f. स्नेह

प्रीतिधनम् f. परस्परसख्यम् f.

निरागसौहृदम् Mālatim not on terms of f. असंस्तव

असंस्तुत (असंस्तुत), असंस्तुत

रुढसौहृद f. रुढसौहृद

रुढसौहृद मित्र मित्र f. मित्रायु

तारामैत्रकम् f. मित्रभावः

सौहार्दनिधि

सर्वोय मित्रीय

मित्रीयति

(1288)

सर्वोय

सर्वोयति

(1288) RV

मित्रीय

मित्रीयति

मित्रीय 1 I भी

RV, etc.

1 II अमः

RV

अमीवा AV, RV, VS

परित्रासः

(ifc f आ) MBh, Kav मौथः L.

cause of f. प्रासनम्

Hariv, Bhp

being in mortal

८. प्राणप्रेक्षु ११३१. रात्रासम ११३१. ११३१

११३१. (११३१) साध्वराम (११३१)

११३१. -भी ११३१. भाषयति, भीषयति, भाययति, भाययति

(RV 1.3.68, Sch) RV, etc.

frighted adi 1 I प्रस्त MBh, etc.

११३१. ११३१. ११३१. ११३१. ११३१. ११३१. ११३१. ११३१. ११३१. ११३१.

११३१. ११३१. ११३१. ११३१. ११३१. ११३१. ११३१. ११३१. ११३१. ११३१.

Kathās, Pañcat, Mricch, etc.

११ (११) अनुस्रय ॥ अनुस्रयति ॥ ४.८.११

उत्तरम् उत्तरायण (10/1) — उदित उदित (10/1)

उद्देश्येन ।। ११॥ उद्दिष्टेति (partic.) ॥ ११॥ ॥ ११॥ — उद्देश्ये

उद्घेपयति — तर्ज — तर्जयति (तर्जयति)

— प्रव्यथ प्रव्यथयति

प्रौढ्यं प्रौढ्ययाति

विभीषयते

विभी-षयते विभीषयति, १, कृष्ण, ३, ४ — व्याश्रु ०. ६

व्यथयति - संत्रस्त - संत्रासयति

Kāv. etc. — संविज् — caus संवेजयति RV.

1.11 अगुप्रणुद् I व्युत्क्रम 1.11 व्युत्क्रासर्गति 1.11.

1.11 अगुप्रणुद् — अपनी — अपाह, अपाहति

1.11 — अभिनिर्णुद् 1.11 — अवधू

1.11 — अस व्युत्क्रासर्गति, 1.11 4.36

— चत् व्युत्क्रासर्गति, चत् 4.11.2, 10.15.1,

1.11 — निःषिद्, निःषिद्ति (1.11 8.3.6, 1.11 1, 1.11)

— निःषू, निःषूति 1.11 8.3.6, 1.11 1, 1.11

— परासू, परासूति 1.11 8.3.6, 1.11 1, 1.11

प्रक्रासर्गति 1.11.

1.11 व्युत्क्रासर्गति 1.11 व्युत्क्रासर्गति 1.11

पूर पुरति १११

॥ ११ ॥ द्विप, उद्विपत-

खिट् cl 1 खेटति Dhātup 9.15

वित्रस्, वित्रसति, वित्रस्यति MBh, Kāv, etc.

संभ्रमः, संभ्रसति, संभ्रस्यति

प्रश्न 3. 1 II दृ प्रस दीयति (दीयति)

(also देरति) Dhātup 19.47.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । I I - भौत - ॐ नमो भगवते वासुदेवाय - उद्दिष्ट -

MBh, R, Suśr, Ragh, etc — उत्रस्त Hariv, Rājat.

I II कातर mf (आ) n R, Mricch, Ragh, Megh, 'Sak,

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय — क्षुभित ॐ नमो भगवते वासुदेवाय — खेदित

— चकित Mricch, L. 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

परिचरत Hariv, R, etc — भवत्रस्त Pañcat

भयार्त — भौधित — वित्रस्त

विवेजित (ॐ नमो भगवते वासुदेवाय)

विसंशुल (ॐ नमो भगवते वासुदेवाय) विसंशुल (ॐ नमो भगवते वासुदेवाय)

वैजित व्याकृतितचन,

व्याकृतितमनरा, व्याकृतितहृदरा, व्याकृतितान्तरात्मन, व्याकृतितन्द्रिय

संभ्रस्त संभ्रसित

not f. 1 I अत्रासित mfn Venis.

अतिप्रविद्ध उद्विग्नदृश

उद्विग्नलोचन भीतवत्

उद्विग्नदृश, उद्विग्नलोचन

निभूत स्वभयम्

thoroughly f. रामुत्रस्त mfn SBr very much f. भीतभीत

1 I त्रासनीय Kir.

1 I विभीषक (इका) 2

भीषण (आ, इ) त्रासक

mfh Sāh त्रासन् mf (इ) n (with gen. or ifc)

MBh (Śiva 13.1207) Hariv, R.

1 II त्रासनीय त्रास्य व्यथक Kir.

विभ्रायितुकाम R.

Frightening 1 I त्रासनम् MBh 4, Daś 7, Kathās.

1 II तर्जनम् ifc MBh 3.12569.

भीषणा भीषा

Mn 8.264.

चिह्न चार (आ) उग्रदर्शन MBh, K, etc

1 II adi उग्रदर्शन MBh उग्रपश्य _____

चिह्नकारिण 1 _____ दारुण ॥ (आ _____ इ) _____

दुष्टासह MBh, Kāv _____ भैरव f (आ and इ) MBh, K, etc

विरूपक f(इका) Vet शङ्कर L.

any f. apparition क्रूम AdbhBr f. in appearance

भीमदर्शन MBh 'having f. cry' क्रूररवः W.

of a f. appearance 1 I धौरूप mfn Mn 7.121,

धौराकार mfn Daś 4.106, धौराकृति mfn Hit 1.7.0
1

धौरूपिन् W .//

1 II उग्रदर्शन mfn MBh धौरचक्षस् mfn

RV 7.104.2 .

very f. सुविभाषण mfn R.

frightfully 1 II प्रतिभयम् ind Ragh.

crying f. क्रूरस्वर

mfn R 3.64.2.

frigid adj 1 I सुशीतल

MBh, Kāv, etc.

1 II जड

mf (आ) / Pañcat 1.12.4, Kāvyaḍ 2.34,

Rājat 4.4.41

तुषार

mf (आ) / Ragh, Naish

शिशिर

mf (आ) / R, VarBrS, etc

शीत

mfn RV, etc

सुषीम

July (20) 1880

1880

1880

1880

1880

